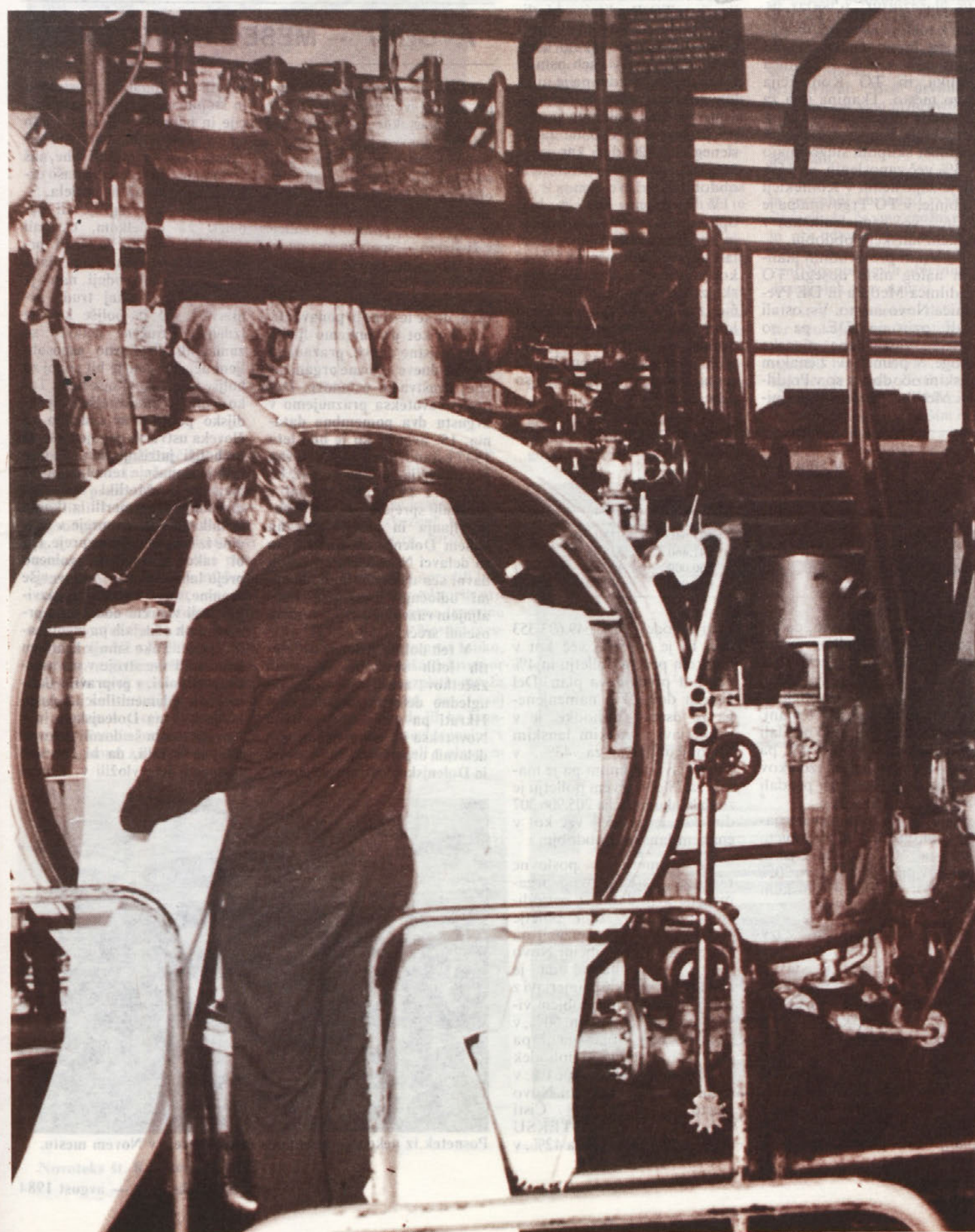

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO

NOVOTEKS

ŠT. 8 LETO XII. — AVGUST 1984

Poslovanje DO Novoteks v prvem polletju 1984

V prvem polletju nas je bilo v DO NOVOTEKS zaposlenih 2691 delavcev, kar je za 3% manj kot predvideva plan in za 4% več kot v enakem lanskem obdobju. Vse temeljne organizacije, razen TO Trgovina, nimajo doseženega planiranega števila zaposlenih. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem pa imajo enako število zaposlenih v TO Predilnica Metlika in TO Konfekcija Novo mesto. Tkanina ima za 1% manj zaposlenih kot lani, Konfekcija Vinica in delovna skupnost skupnih služb imajo za 3% več zaposlenih, za 15% več je zaposlenih v Konfekciji Trebinje, v TO Trgovina pa je za 36% več zaposlenih kot v enakem lanskem obdobju.

Polletnih proizvodnih planskih nalog nista dosegli TO Predilnica Metlika in DE Predilnica Novo mesto. Vsi ostali tozdi oziroma DE pa so presegle zastavljene planske naloge. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem so v Predilnici Metlika, barvarni, tkalni-

ci, pletilnici, Konfekciji Vinica in Konfekciji Trebinje naredili več. V konvertirnici, Predilnici Novo mesto, pripravi, apreturi in v Konfekciji Novo mesto pa manj.

Če primerjamo produktivnost z enakim lanskim obdobjem je v TO Predilnica Metlika, v tkalnici in v oplemenitilnici višja kot v enakem lanskem obdobju, v vseh ostalih DE oziroma tozdi pa je nižja kot v enakem lanskem obdobju.

V prvem polletju je bil povprečni neto OD na zaposlenega 18.820 din, kar je za 36% več kot v enakem lanskem obdobju.

V letošnjem letu je bilo opravljenih 50.894 nadur, kar je za 7% več kot v enakem lanskem obdobju in za 5% več kot predvideva plan. Bolezenski izostanki so v skupnem večji za 2% kot v enakem lanskem obdobju, porodniški dopust je manjši za 3%, bolezni do 30 dni so ostale na lanski ravni, bolezni nad 30 dni pa so višje za 10%.

V prvem polletju smo prodali:

	plan I—VI 1984	izvršeno I—VI 1984	IND
tkanine in plet.			
dom. trg		1.127.640	1.077.169
izvoz		641.460	575.480
konf. izdelki			
dom. trg.		460.000	407.481
izvoz		662.000	673.933
			96%
			90%
			89%
			102%

Iz tabele je razvidno, da pri prodaji naših izdelkov nismo dosegli planiranih ciljev. Tkanin smo prodali za 7% manj kot je planirano, konfekcijskih izdelkov pa za 4% manj. Na domačem trgu smo prodali 65% vseh tkanin, v izvoz pa 35%. Konfekcijskih izdelkov smo na domačem trgu prodali 38%, v izvoz pa 62%.

Zaloge tkanin so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višje za 40%, konfekcijskih izdelkov pa je na zalogi za 20% manj kot v enakem lanskem obdobju.

V prvem polletju smo z izvozom iztržili 4.291.625 kar je za 4% manj kot v enakem lanskem obdobju. V enakem času smo uvozili za 3.618.112 kar je za 41% več kot v enakem lanskem obdobju.

Celotni prihodek za DO Novoteks v prvem polletju je znašal 3.323.581.952 din, kar je za 68% več kot v enakem lanskem obdobju ali za 1% manj kot predvideva plan.

Čisti dohodek znaša 649.693.353 din, to je za 59% več kot v lanskem prvem polletju in 4% več kot predvideva plan. Del čistega dohodka, namenjenega za osebne dohodke, je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji za 43%, v primerjavi s planom pa je manjši za 7%. V prvem polletju je znašala akumulacija 205.906.307 din, kar je za 95% več kot v enakem lanskem obdobju.

Če primerjamo poslovne rezultate naše delovne organizacije s podatki iz periodičnih obračunov za I. polletje 1984 delovnih organizacij na Dolenjskem in v občini Novo mesto, ugotavljamo, da je celotni prihodek v primerjavi z enakim lanskim obdobjem višji v regiji 63%, v občini 60%, v naši delovni organizaciji pa celo 68%. Ustvarjeni dohodek je v Novoteksu višji za 64%, v regiji za 47%, v občini Novo mesto pa le za 40%. Čisti dohodek je v NOVOTEKSU višji za 59%, v regiji za 42%, v

občini Novo mesto pa za 34%.

Za naše nadaljnje poslovanje je zelo pomembno, da smo ustvarili 95% več akumulacije kot v enakem lanskem obdobju. Tudi po ustvarjeni

akumulaciji smo uspešnejši od regije za 72% in občine Novo mesto 54%.

PLANSKO ANALITSKA SLUŽBA

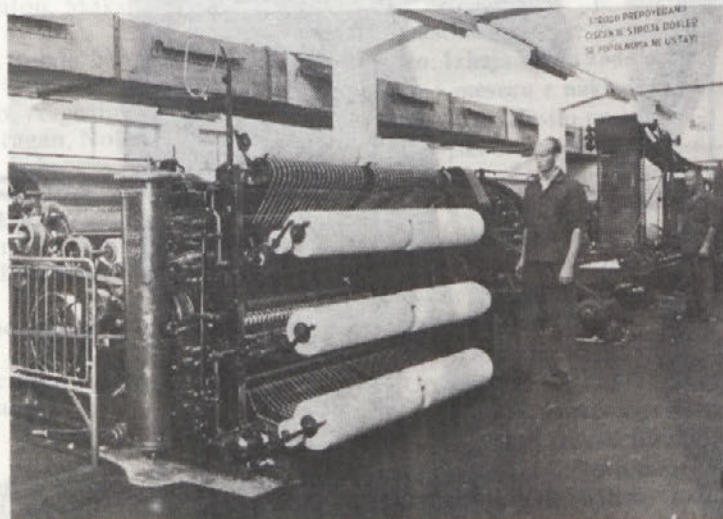
AVGUST — MESEC NOVOTEKSA

Ljudje praznujemo pomembne dneve svojega življenja — med te vsekakor uvrščamo tudi rojstne dneve. Rojstne dneve praznujemo s pogledom nazaj na vse, kar smo v minulem obdobju ali letu doživeli lepega, veselega, na naše dosežke, ki nam pogosto pomenijo ločnice v življenju — spotaknemo pa se tudi ob manj vesele dogodke, katere pa je najboljšje pozabiti in si življenje v naprej uravnati tako, da se le-ti ne bi ponavljali.

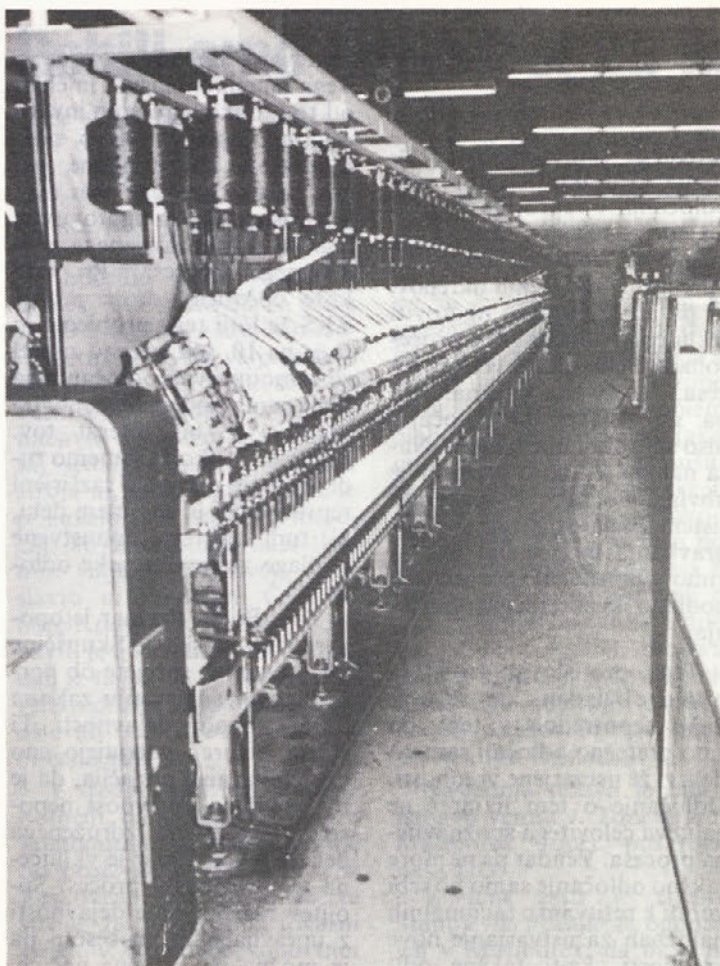
Tako kot praznujemo ljudje svoje rojstne dneve, praznujejo rojstne dneve delovne organizacije, društva in ustanove. Delavci Novoteksa praznujemo v avgustu dva pomembna datuma. 15. avgust, ko je bila leta 1947 ustanovljena naša delovna organizacija, in 30. avgust, ko smo leta 1950 med prvimi v Sloveniji sprejeli načela samoupravljanja in stopili prvi na širšem Dolenjskem na pot, ko so delavci Novoteksa uresničili davni sen delovnih ljudi, da sami odločajo o svojem nadaljnjem razvoju, o svoji usodi in osebni sreči.

V teh dolgih sedemindesetih letih smo od skromnih začetkov zrastle v veliko in ugledno delovno organizacijo. Hkrati pa sta z ustanovitvijo Novoteksa in nekaterih drugih delovnih organizacij Novo mesto in Dolenjska doživela preporod,

saj sta se izklopala iz zaostalosti in stopila na pot industrializacije in napredka. Iz leta v leto smo s pridnostjo, lastno dolenjskemu človeku, gradili sebe, naš samoupravni sistem in našo organizacijo združenega dela. S prihranki smo izgrajevali oddelek za oddelkom, osvajali novo tehnologijo in širili proizvodni program. Zamenjava strojev v proizvodnji nam je omogočala z manj truda proizvesti več in boljše končne izdelke. Priučene delavce so zamenjali strokovno usposobljeni delavci, kar je bil pogoj za boljše in učinkovitejše delo. Tako smo s smotrnejšo štipendijsko politiko in s skrbjo za človeka ustvarili pogoje za lepši in boljši jutrišnji dan. Z izgradnjo današnje temeljne organizacije v Metliki smo proizvodnjo preusmerili iz tkanin iz mikane volnene preje v tkanine iz česane volnene preje. Da bi tako pridobljeno volneno prejo lahko vtakali v zahtevnejše tkanine, smo vzporedno razvijali tudi vzorčni oddelek, v proizvodnih oddelkih pa menjavali stroje. Tako smo v kratkem zamenjali vse stroje v novomeški predilnici, v pripravi, v tkalnici in v oplemenitilnici. V času, ko je bilo na Dolenjskem in v Novem mestu še dovolj delovne sile, in v želji, da bi čim več lastnega dela vložili v končni

Posnetek iz nekdanje predilnice mikane preje v Novem mestu.

Predilnica danes.

izdelek, smo pred več kot deseti leti pričeli osvajati konfekcijsko proizvodnjo. Pred dvajsetimi leti je pričela s proizvodnjo hlač in kril konfekcija I v Novem mestu. Leto dni pozneje, ker je bilo veliko povpraševanje po naših konfekcijskih izdelkih, kakor na domačem tako tudi na tujem trgu, pa še konfekcija II na Vinici in konfekcija III v Trebinju. V tem času so naše konfekcije močno razširile svoj proizvodni program in se na tržišču uveljavile predvsem s svojimi izdelki za prosti čas in rekreacijo ter s programom za otroke in naj-

stnike. Naše blago in konfekcijske izdelke prodajamo tako na domačem kot na tujem tržišču. Danes se lahko pohvalimo, da z izvozom krijemo potrebe po uvozu surovin in repromateriala.

Velik korak smo naredili tudi pri odpiranju Novoteksovih prodajal. Od naše prve trgovine na Glavnem trgu v Novem mestu, ki je stara skoro prav toliko, kolikor je stara naša delovna organizacija, se je razpletla mreža trgovin Novoteksa po vsej Jugoslaviji, tako da jih bo kmalu kar dvajset. V prvi trgovini, v kateri smo prodajali v glavnem

le krajše in desortirane komade ter blago z napakami, vsled česar so jo občani imenovali kar s trgovino z napakami, ne prodajamo več. Pred dobrim letom smo zgradili novo trgovino, salon Julija, ki je ena najlepših trgovin na Dolenjskem. Ta nudi kupcu izbrano blago za vsak okus in še tako petičen kupec bo našel vse, kar potrebuje v modnem salonu Julija.

Vzporedno z obnovo delovnih prostorov, zamenjavo strojev in osvajanjem novih tehnologij smo razvijali tudi računalniško vodenje proizvodnega procesa in obdelavo podatkov. Tako nam je danes v vsakem trenutku jasna situacija in vemo, kje in kaj je v določenem trenutku za postoriti, da bi lahko točno v roku izvršili pogodbene obveznosti. S pomočjo računalnika, ki pa opravlja tudi vrsto drugih del in opravil, bomo v kratkem popolnoma odpravili zamujanje rokov, kar je bilo prej skoraj vsakodnevni pojav.

Pri vseh naporih, ki so jih naši delavci vlagali k ugledu podjetja, pa nismo pozabili na človeka. Nova menza, otroški vrtec in interna banka pri tovarni v Novem mestu, podobni objekti v drugih TO izven Novega mesta ter počitniške kapacitete v obmorskih krajih in v gorskem svetu nudijo delavcu

višji standard, boljše počutje in prijeten oddih.

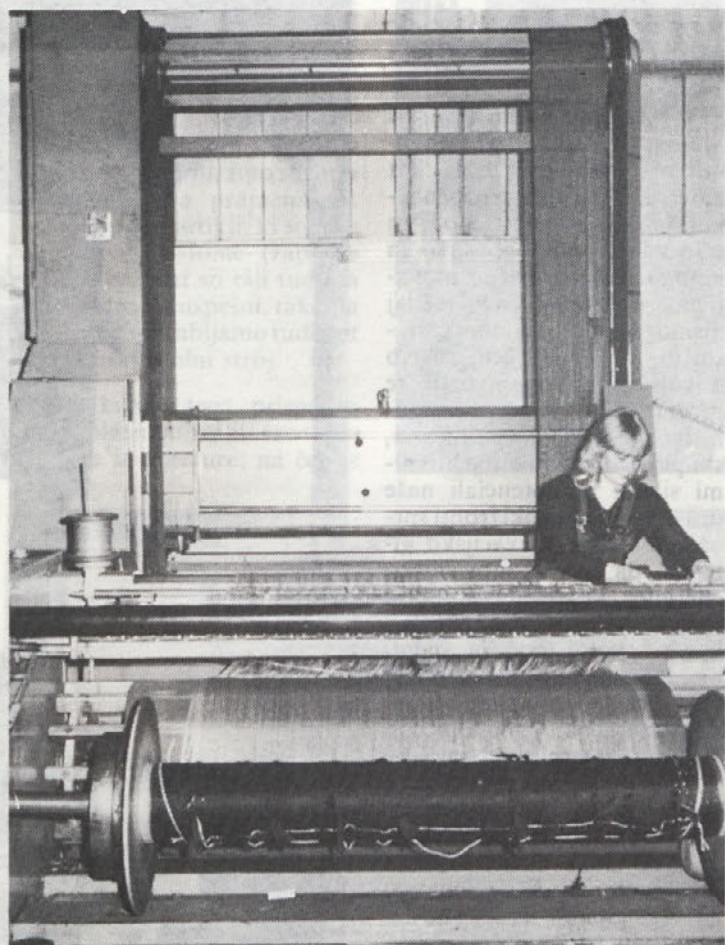
Vse to so naši delavci zgradili v letih obstoja Novoteksa. To pa niti ni vse, niti tako malo. Marljiva roka, delovna zavest in pravilne samoupravne odločitve vse to zmorejo.

V 37. letih so se vrstila različna obdobja — nekatera lažja, druga težja. V težkih časih so nas nekateri sodelavci zapustili, velika večina pa je bila takih, ki so verjeli v Novoteks in so v Novoteksu tudi ostali.

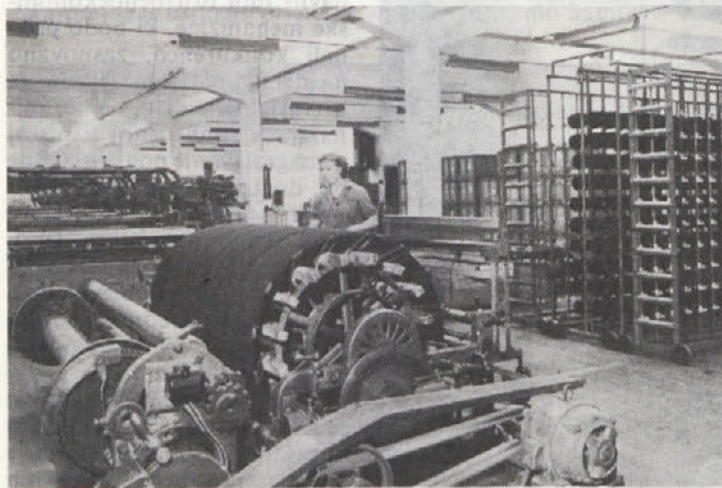
Danes, v času streznitve našega gospodarstva, nismo ne pripravljeni. Med prvimi na Dolenjskem smo pripravili zelo konkreten stabilizacijski program, kateremu smo se vsi podredili.

Zavedamo se, da smo močni in sposobni obvladati vsakršno situacijo le, če smo enotni v delu in pri odločitvah. Zatorej naj nam bo to, ob letošnjem praznovanju Novoteksovih obletnic, tudi napotek za v naprej.

Vsem zaposlenim delavcem ter upokojencem Novoteksa, ki so dobršen del svojega življenja vgradili v Novoteks takšen, kakršen je danes, čestitamo ob prazniku Novoteksa. Hkrati se zahvaljujemo vsem bivšim in sedanjim sodelavcem za delo, trud in sodelovanje.

Snovanje vzorcev v TO Tkalnica danes.

V stari tkalnici — v času montaže novih tkalnih strojev VTR — takrat velika pridobitev.

Združeno delo in inovacije

I. UVOD

V našem glasilu smo že objavili nekaj prispevkov o inovacijski problematiki v naši družbi z namenom, da bi našim bralcem omogočili globlji kritični vpogled v dejavnike, ki bistveno sooblikujejo družbene pogoje za razvoj in uveljavitev ustvarjalnosti in inovativnosti.

Na vprašanje, kakšna je bila doslej in kakšna naj bi bila v prihodnosti na tem pomembnem področju vloga subjektivnih dejavnikov, je skušala odgovoriti razprava, ki jo je aprila organiziral CK ZKS z delovnim naslovom „Družbeno okolje in njegov vpliv na krepitev inovativne usmerjenosti OZD.“

Na tej razpravi je bila izrečena potreba, da se v ZK izoblikujejo nove strokovno politične oblike dela, nekakšne idejno akcijske skupine, ki bi imele širok izhodiščni prostor, dinamične možnosti za demokratični centralizem, predvsem pa pravico in dolžnost za večjo iniciativnost pri iskanju novih poti, predlaganju novih rešitev itn.

II. INOVACIJE IN SOCIALISTIČNO SAMOUPRAVLJANJE

V razpravi je tov. Boris Majer poudaril, da naš samoupravni socializem bolj kot katerikoli drugi družbeno-ekonomski sistem omogoča in celo zahteva mnogo širšo in mnogo bolj množično inovativno dejavnost. Do sedaj nismo v zadostni meri uresničili in morda celo nismo dovolj globoko spoznali te možnosti. Prav zveza komunistov je najbolj poklicana, skupaj z drugimi subjektivnimi silami in potenciali naše družbe, da na široki fronti sproži množično inovacijsko gibanje, da sprostijo inovacijsko energijo, ki često neplodno izgoreva, ne da bi mogla pokazati svojo moč in dajati pričakovane in potrebne rezultate. Prav v prihajajočih mladih generacijah je nakopičeno ogromno energije, ki pa je ne znamo prav usmeriti in ki je konec koncev naša bodočnost. Ob zaključku je Boris Majer nakazal možnost zadovoljivih rezultatov množičnega inovacijskega gibanja le, če se bo naslonilo na raziskovalno inovativno delo v razvojnih in znanstvenih institucijah, za kar pa bodo potrebne glo-

balne ekonomsko-politične odločitve in strategija.

III. KAKO DOSEČI DEMOKRATIČNO IN STROKOVNO ODLOČANJE

Glede na to, da se problematika inovacijske dejavnosti loteva ZK kot avantgardna sila v naši družbi, je treba imeti pred očmi eno ključnih in zato idejnih protislovij naše inovacijske krize, je opozoril tov. Bojan Pretnar in nadaljeval, da je razvoj proizvodnih sil danes mogoč le tako, da inovacijski proces postane sinonim za produkcijo oz. reprodukcijo. Le na ta način je znanje produkcijski faktor.

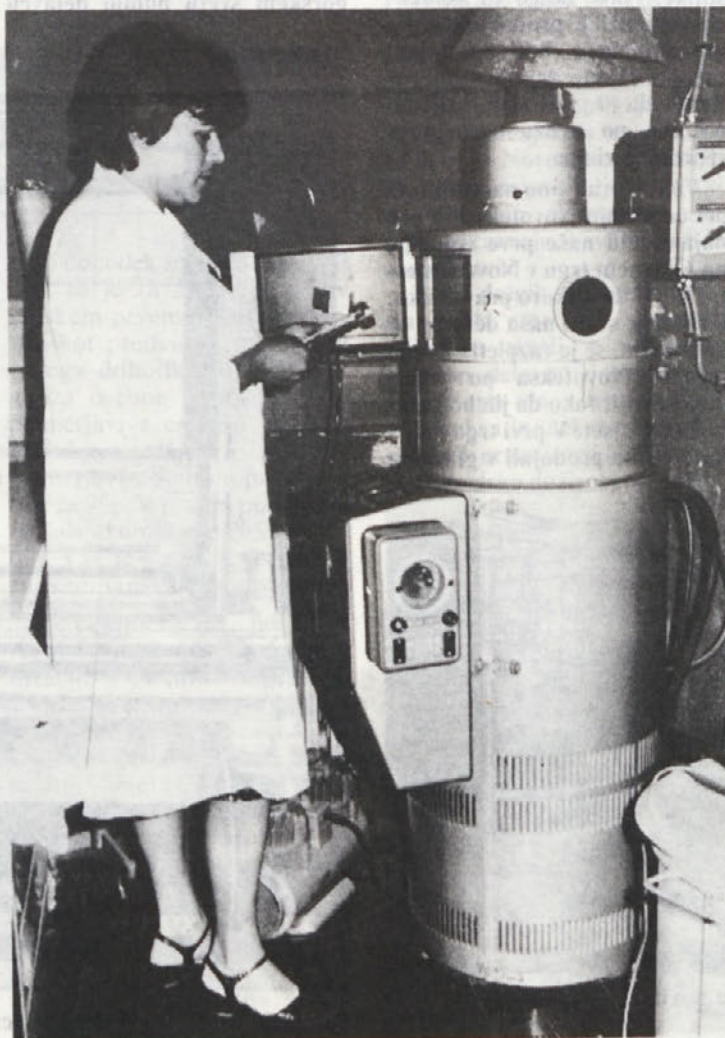
Inovacijski proces je po svoji naravi spoznavni proces, ta pa dandanes v dobi znanstveno tehnološke revolucije neizogibno terja uporabo znanstvenih metod. Tega pa, žal, nismo sposobni vsi ljudje neke družbe, ampak samo nekateri, ki so za to posebej šolani in usposobljeni (raziskovalci oz. strokovnjaki). Od tod izhaja naslednje protislovje: v naši družbi želimo v smislu socia-

lističnega samoupravnega sistema zdemokratizirati proces odločanja v reprodukciji in o njej, do zadnjega delavca. Odločanje je smotrna izbira in opredelitev določenih ukrepov, ki pa jih je mogoče ugotoviti izključno s spoznavnim procesom. Metode spoznavnega procesa, zasnovane na znanosti, pa vsi delavci, ki odločajo, niso sposobni uporabljati. Naša naloga je, da to protislovje obvladamo, tako da ohranimo sistem socialističnega samoupravljanja in obenem uveljavimo znanstveni proces kot podlago kvalitetnega odločanja.

Tega protislovja doslej še nismo obvladali, kar se npr. kaže neposredno v tem, da smo pretežno odločali samo o delitvi že ustvarjene vrednosti. Odločanje o tem namreč ne zahteva celovitega spoznavnega procesa. Vendar pa ne more takšno odločanje samo po sebi voditi k rešitvam o racionalnih naložbah za ustvarjanje nove vrednosti, kajti takšne odločitve so alternativne odločitve izbire in zato nujno

zahtevajo spoznaven proces. Tega marsikdaj nismo imeli in od tod toliko zgrešenih investicijskih odločitev, ki so sicer morda bile demokratične, vendar pa nestrokovne, ker niso bile zasnovane na ugotovitvah znanstveno opravljenega spoznavnega procesa. Pri tem kaže opozoriti, da se je CK ZKS že lotil tega problema in se je na 10. seji izrecno zavzel za samoupravno odločanje na strokovnih podlagah (osnovno gradivo je bil referat tov. Majerja). Tako razumemo tudi sprejetje zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu, ki tudi zahteva znanstvene podlage za investicijske odločitve.

Tov. Bojan Pretnar je opozoril tudi na sklepe Skupščine SR Slovenije, sprejete ob poročilu o uresničevanju zakona o raziskovalni dejavnosti. Ti sklepi namreč potrjujejo eno osnovnih misli poročila, da je raziskovalna dejavnost neposredna sestavina združenega dela le tedaj, kadar je vključena v upravljalški proces. Spojitev raziskovalne dejavnosti z upravljalškim procesom pa je možna na različne načine. Kateri način bo dejansko izbran, pa je odvisno od tega, kako bomo konkretno rešili prej omenjeno temeljno protislovje med demokratizacijo odločanja in odločanja na osnovi znanstvenega procesa. Rešitev tega protislovja pa sama po sebi ne zadostuje, temveč je treba narediti še korak naprej. Poleg uveljavitve odločanja na osnovi strokovnih podlag je treba tudi z družbeno reprodukcijo zagotoviti, da bodo takšne odločitve dejansko lahko tudi objektivno potrjene (kot boljše) z zakonom vrednosti oziroma z ekonomskimi zakonitostmi. Zato moramo uveljaviti tudi družbeno-ekonomske mehanizme, ki bodo priznali konkurenco, zasnovano na delu, predvsem seveda na ustvarjalnem delu. To je, mimogrede, tudi osnovni pogoj za nagrajevanje po delu. Če ne bo družbeno priznано predvsem boljše delo (to pa je predvsem ustvarjalno delo), potem ni mogoče izpeljati socialističnega nagrajevanja po delu. Zakon vrednosti v blagovni proizvodnji, kakršno imamo, nedvoumno pove, kaj to pomeni. Torej je znano, kaj je treba storiti. To je temeljno vprašanje in odgovor nanj je treba zasnovati na strokovnih podlagah, ne pa na konsenzu, želji ali celo pritisku takšnih ali drugačnih struktur. F. B.

Testiranje barvnih obstojnosti na svetlobi — v aparatu xenon.

Dobili smo nov stroj za kombinirano valjanje in pranje

Že v prispevku o striženju sem omenil, da je povpraševanje po artiklih z mehkim volnenim otipom v kolekciji veliko, zato je razumljivo, da je potrebno te artikle valjati, če hočemo dobiti zaželen učinek. Tudi naročila za izvoz v ZDA bodo v zadnjih mesecih leta zahtevala valjane tkanine. Glede na to smo se v tovarni odločili, da je potrebno nabaviti novi stroj za valjanje, saj sedanja klasična valjalna stroja ne zadostujeta. To se je pokazalo že v prejšnjih mesecih, ko smo morali naše tkanine valjati v Karlovcu, Oroslavju in Zapužah. Če smo hoteli otkane tkanine izdobaviti je bil to edini izhod, vendar je ta način „proizvodnje“ veliko dražji, kajti treba je upoštevati tudi stroške prevoza in ceno uslug.

V sredini leta 1983 smo se odločili, da nabavimo stroj za kombinirano valjanje in pranje od proizvajalca Mašinotex iz Leskovca. Ker so imeli te stroje že v tekstilni tovarni Letex v Leskovcu, smo tam opravili preizkuse z našimi tkaninami različnih kvalit (otip, videz, teža). Z dobljenimi rezultati smo bili zelo zadovoljni. Ker je proizvajalec strojev v istem kraju, smo na licu mesta opravili tudi prve pogovore o izdelavi in nabavi tega stroja. Imeli smo nekaj dodatnih predlogov, ki naj bi še povečali prednost tega stroja in kot smo ugotovili pri prevzemu stroja, jih je proizvajalec tudi upošteval. Kmalu za tem pogovorom smo dobili tudi uradno ponudbo s ceno, ki je znašala okoli 680 starih milijonov ter rokom izdobe, ki je bil konec aprila 1984. Toda od tu naprej so se začele težave, ki so sledile ena drugi. Najprej se je ustavilo pri nerja-

veči pločevini. Ker te v Jugoslaviji ni bilo mogoče dobiti (dobi se le iz izvoza), je Novoteks takoj priskočil na pomoč in zadeva se je v kratkem času tudi uredila. Mislili smo že, da bo stvar stekla, pa se je ustavilo pri lesu za izdelavo valjev. Ker je tudi ta les iz uvoza (bongozi les) pa še dobiti ga je težko, je zopet naša DO reševala problem. Nabavili smo domači les (akacija), ga dali v Novoles sušiti, sami izdelali lesene dele ter jih poslali na končno dodelavo v Mašinotex. Tukaj moram povedati, da smo iz tega lesa že prej sami izdelali nov valj za stari valjni stroj, ki se je tudi zelo dobro obnesel. Proizvajalec je bil s tem zadovoljen in sedaj celo načrtuje, da bi v bodoče sodeloval z Novolesom pri nakupu tega lesa.

Naslednja težava je bila z nabavo ventilov. Tudi te je za Mašinotex zopet poskrbela naša DO.

V tem času je tovariš Stanojevič nekajkrat odpotoval v Mašinotex, da bi se na kraju samem prepričal, kako delo na našem stroju poteka. Pri zadnjem obisku je telefonično sporočil, da delo sicer napreduje, vendar pa nimajo nekaterih ležajev, ki se (glej ga no zlomka) zopet dobijo samo iz uvoza. Tudi te ležaje smo v dveh dneh nabavili in jih poslali proizvajalcu.

Tako smo po vseh teh zapetljajih dobili stroj v tovarno 12. julija in ne konec aprila, kot je bilo prvotno dogovorjeno. Priznati moramo tudi, da brez angažiranosti naše nabave, razvoja, ter vodstva Tkanine (inž. Stanojevič, Vlado Dular), še danes ne bi videli stroja, lahko pa bi občudovali velike kupe neizvaljanih tkanin. Vso zalogo tkanin smo namreč v enem

tednu, ko je valjka še poizkusno obratovala, zvaljali in oprali. Najbolj pomembno je, da so bile vse tkanine zelo kvalitetno obdelane ter brez napak, ki se pojavljajo na starih strojih (zavaljane ali zaprane riže).

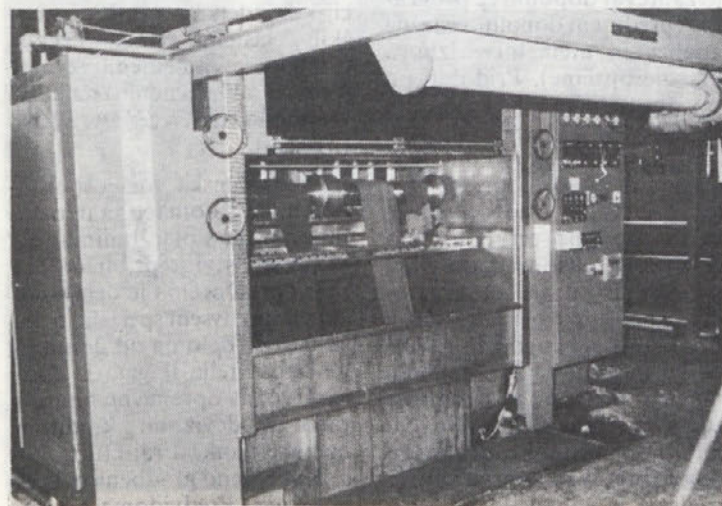
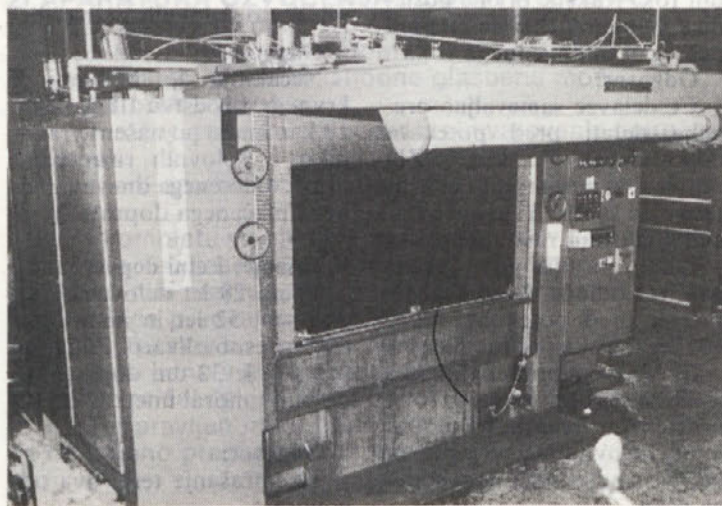
V tem prispevku bom poskušal opisati stroj ter razliko med njim in klasičnim valjalnim strojem. Razlikuje se od klasičnega po tem, da lahko valjamo v njem s štirimi valjalnimi komadi. Stari stroj ima samo enega. To pomeni, da je možno valjati 8 komadov v eni partiji. Čas valjanja je v povprečju 63 minut, za izpiranje porabimo dvajset minut in če dodamo za uvajanje in zlaganje komadov na vozičke še pol ure, skupno porabimo za osem komadov dve uri. V 8 urah torej zvaljamo oziroma operemo približno 24 komadov. Na stari klasični valjki smo 8 ur samo valjali, brez pranja (ni možno izpiranje) 6 — 7 komadov. Ker imamo dve klasični valjki, smo v izmeni naredili 14 komadov. Te komade smo morali potem prati in izpirati na širinskih strojih, kar zahteva še dodatni čas. Kombinirana valjka pa poleg valjanja razbremenjuje tudi širinske pralne stroje, katere bomo uporabili za pripravo belih komadov za barvanje. Ker smo, kot sem že prej omenil, zalogo valjanih komadov povsem odpravili, smo se lotili tudi preizkusa pramenskega pranja in to z artikli, ki so zelo občutljivi na lome (zaprane riže). Rezultati so bili tudi na tem področju uspešni, tako da ga lahko uporabljamo tudi kot pramenski pralni stroj.

Na koncu tega prispevka sem dolžan pohvaliti vse vzdrževalce iz aperture, na čelu s

tov. Dularjem, ter ljudje iz IVS, ki so sodelovali pri montaži in tako prispevali svoj delež, da je prišel stroj obratovati v tako kratkem času (5 dni). Eden od treh monterjev iz Leskovca mi je dejal: „Montiral sem že več takih strojev v Jugoslaviji. Montirali smo jih 3 do 4 tedne. Pri vas se to ne more zgoditi. Imam občutek, da bi ga spravili v pogon tudi brez nas.“

Komentar tem besedam ni potreben.

MARKO ZUPANČIČ

VINICA II — povečanje kapacitet

Že 15. decembra 1981 je DS TOZD Konfekcija II. Vinica sprejel sklep, da se izdela in uresniči investicijski program za povečanje kapacitet z dograditvijo in izdelavo II. faze proizvodnega objekta v Vinici. S projektom „VINICA II — dograditev proizvodne hale konfekcije“ bomo pridobili proizvodne prostore s krojilnico ter skladiščem surovin in pomožnega materiala, kar bo bistveno vplivalo na povečanje izvoza v DO Novoteks.

Za pokrivanje deviznih potreb DO smo v zadnjih letih povečevali fizični izvoz v vseh temeljnih organizacijah, zato smo pričeli tudi z uresničevanjem omenjenega projekta. Investicija je bila vključena v srednjeročnem planu DO Novoteks 1981-85. Uvrščena je bila tudi med prednostne naložbe v občini Črnomelj ter v srednjeročni plan LB—TDB Novo mesto.

Že v letu 1981 je bil izdelan investicijski program, vendar ni bil uresničen predvsem zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Ponovni program smo pripravili decembra leta 1983 in ga poslali v oceno Inštitutu za ekonomiko investicij pri LB—ZB Ljubljana. Ta je zahteval dopolnitve programa (predvsem dopolnitve tržne analize in utemeljitve izbora uvozne opreme). Pridobiti pa smo morali še ostala soglasja in mnenja, potrebna za realizacijo investicije v Vinici: soglasje za uvoz opreme pri SSST-ju v Beogradu, soglasje uvoza opreme pri Splošnem združenju tekstilne industrije, mnenje Inštituta za ekonomiko investicij pri LB—ZB v Ljubljani, mnenje LB—TDB Novo mesto in PE Črnomelj, mnenje Regionalne komisije za oceno investicij v Novem mestu in potrebno gradbeno dovoljenje. Vsako pridobljeno soglasje je zahtevalo od stro-

kovnih služb investitorja precej vložnega dela, kajti „procedur a“ omenjenih institucij je dolgotrajna. Na podlagi vseh zgoraj omenjenih pridobljenih soglasij je Republiška komisija za oceno investicij v Ljubljani 26. julija 1984 izdala pozitivno mnenje o investicijskem programu VINICA II.

Gradbena dela v Vinici že potekajo. Izvajalec je gradbeno podjetje GOK iz Črnomlja, nadzorujejo pa domači strokovnjaki iz Novoteksa.

Z odpravo ozkega grla na krojenju in s povečanjem kapacitet šivanja se bo povečala proizvodnja v Vinici z dodatnimi 95 zaposlenimi delavci za približno 180.000 konfekcijskih izdelkov (pretežno moških klasičnih hlač). Večina izdelkov je namenjenih izvozu (pretežno klasičnemu) na konvertibilna tržišča (ZDA, ZRN, LIBIJA).

Predračunska vrednost gradbenih del z domačo in uvozno opremo ter s planiranimi obrtnimi sredstvi je približno 121 mio din. Oprema je deloma iz uvoza (predvsem specialni nemški stroji) deloma od domačega dobavitelja Bagata iz Zadra. Uvozna oprema bo financirana z deviznim kreditom nemške banke Frankfurt.

Kot rečeno gradbena dela že potekajo. Predvidoma bo ko-

nčana proizvodna hala do konca tega leta. V tem času moramo uvoziti vso potrebno opremo, medtem ko je od domačega proizvajalca dobava zagotovljena.

Če ne bo nepredvidenih zadržkov, bo v naslednjem letu proizvodnja v novem obratu stekla. Pri tem pa je pomembno, da bomo pravčasno preskrbeli in priučili potrebno število delavcev.

Realizacija projekta je bila relativno hitro izvedena, saj je celoten potek dela od sprejetja investicijske zasnove pa do začetka gradnje trajal le leto dni, kar je v sedanjih stabilizacijskih pogojih in ob znanih omejitvenih ukrepih investicijske politike znak uspešnega dela vseh zadolženih za izvedbo projekta.

**Tehnično-razvojni sektor
BOŽENA KRAMAR**

PRAVNI NASVETI

V tej številki našega glasila smo pričeli z redno rubriko „Pravni nasveti“, za katero je dal pobudo izdajateljski svet glasila.

Delavci, zaposleni v naši DO, imajo s tem možnost dobiti pravni nasvet glede vprašanj, ki se nanašajo na uresničevanje pravic, obveznosti in odgovornosti in delovnih razmerij.

Rubriko ureja vodja pravno-samoupravnega oddelka Samo Plantan, dipl. pravnik.

Pismena vprašanja pošljite na uredništvo glasila.

Vprašanje: Odpoved delovnega razmerja

Dal sem odpoved delovnega razmerja in imam po našem pravilniku 1 mesečni odpovedni rok. Kakšne bi bile posledice, če bi prenehal delati pred potekom odpovednega roka?

Odgovor:

Če delavec samovoljno preneha delati pred potekom odpovednega roka, ima TOZD pravico od njega terjati odškodnino za škodo, ki jo je povzročil s takšnim ravnanjem.

Lahko pa tudi pristojni organ TO odloči, da se delavca razreši pred potekom odpovednega roka proti njegovi volji. V takem primeru ima delavec za čas odpovednega roka pravico do nadomestitve OD in mu delovno razmerje preneha šele s potekom odpovednega roka.

Vprašanje: Izredni plačani dopust

Umrla mi je nečakinja. Koliko dni izrednega plačanega dopusta mi pripada po Pravilniku o delovnih razmerjih?

Odgovor:

Nečakinja je z vami v krvnem sorodstvu III. kolena, za kar imate po našem pravilniku o delovnih razmerjih pravico do enega dneva izrednega plačanega dopusta.

Vprašanje: Letni dopust

Imam 28 let delovne dobe, star sem 52 let in imam tudi 60% telesno okvaro. Zakaj mi pripada le 32 dni dopusta, če pa bi jih moral imeti 37 oz. 40 dni.

Odgovor:

To vprašanje terja dva odgovora:

a) tako zakon o delovnih razmerjih kot tudi naš pravilnik določata, da ima delavec, ki dela nepretrgano 6 mesecev, pravico od 18 do 30 delovnih dni dopusta v posameznem koledarskem letu. Letni dopust pa se lahko do 5 delovnih dni poveča delavcem, ki so stari več kot 50 let, delavcem, ki jim je priznana najmanj 60% telesna okvara, delovnim invalidom, ki imajo pravico delati skrajšani delovni čas, ... Vendar se ti primeri med seboj izključujejo, tako da lahko dobi delavec skupno le 5 dni dopusta, ne glede na to, da izpolnjuje tako pogoje starosti, telesne okvare in delovne invalidnosti.

b) Pri določanju trajanja dopusta se šteje sobota kot delovni dan, ne glede na to, ali se ob sobotah dela ali ne. To uvajajo OZD praktično na dva načina:

— da od skupnega seštevka (v vašem primeru 35 delovnih dni) odštejejo določeno število prostih sobot (v vašem primeru 3 in vam tako znaša dopust 32 delovnih dni) in se nato pri konkretni izvedbi dopusta prosta sobota ne šteje kot delovni dan,

— ali pa upoštevajo vse dneve dopusta brez odbitkov prostih sobot, vendar se v tem primeru pri konkretni izrabi dopusta prosta sobota šteje kot delovni dan.

Informacija o razglasnem informativnem centru (RIC)

Na pobudo predsedstva ZSM DO Novoteks ter na podlagi dogovorov s predstavniki DPO in z glavnim direktorjem je strokovna služba pričela s izvajanjem priprav za izvedbo razglasnega informativnega centra (RIC), ki bo v prostorih menze DO Novoteks.

Namen RIC-a je sodelovati z izdajateljskim svetom tovarniškega glasila Novoteks ter s skupnimi močmi obveščati delavce o dogajanju v njihovih temeljnih in drugih OZD, jih izobraževati in usposabljanje za delo in samoupravljanje ter politično delovanje, spodbujati njihovo osebno prizadevnost, razvijati ustvarjalno kritiko ter jih mobilizirati za akcije, katerih uresničevanje vodi h gospodarskim in drugim uspehom, oblikovati socialistično javno mnenje, ki se pod vplivom subjektivnih sil v delovni skupnosti ter zunaj nje oblikuje v delavčevi zavesti pri uresničevanju sprejete poslovne politike, kadrovske politike, socialne politike, informacijske politike itn.

Obveščanje bo popestrjeno z glasbo, ki bo izbrana tudi glede na vsebino informacij oz. obvestil.

Podatki o tehnični opremljenosti RIC-a:

1) OZVOČENJE PROSTOROV V OBRATU DRUŽBENE PREHRANE DO „NOVOTEKS“.

Dva zvočna stolpa s šestimi vgrajenimi zvočniki po 15 W, kar znaša 180 W glasbene izhodne moči. Zaradi popačenj pa je realna izhodna moč zvočnega stolpa 60 W. Skupno 120 W realne izhodne moči z obema glasbenima stolpoma zadošča za ozvočenje prostora.

2) APARATURA OZVOČENJA JE SESTAVLJENA:

- radijski sprejemnik z UKV in srednjimi valovi,
- philipsov HI-FI kasetofon,
- ojačevalec s 150 W izhodne glasbene moči,
- philipsov mikrofoni,
- omrežno polje za vključevanje in varovanje omrežne napetosti.

Navedeni aparati tehtajo skupno 34 kg. išina aparature je 145 cm.

Ker v kompletu manjka gramofon, bo predvajanje glasbe predvsem is kaset. Ob tem moramo omeniti, da bo potrebno čim prej nabaviti gramofon, saj brez njega ne bo kvalitetnega predvajanja programa.

Večina tekstov bo posneta na kasete ali pa bodo predvajani neposredno v času programa.

RIC bo pričel delovati, ko bo prostor, ki je za to določen v menzi, pripravljen in ko bodo končana vsa potrebna dela za nemoteno predvajanje programa.

F. B.

Vključevanje mladine in vojaških obveznic v TO občine Novo mesto v letu 1984

Teritorialna obramba kot del oboroženih sil SFRJ predstavlja najvišjo obliko organiziranja delovnih ljudi in občanov za oborožen boj. Je sestavni del splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Teritorialno obrambo organiziramo in pripravljamo v miru, aktiviramo pa jo za izvajanje nalog v oboroženem boju in družbeni samozaščiti. SZDL in druge DPO zagotavljajo s svojim delovanjem, da se v TO kar najbolj uveljavi moč ljudskih množic vseh narodov in narodnosti in njihove pripravljenosti, da branijo socialistično samoupravno družbeno ureditev SFRJ pred zunanjim in notranjim sovražnikom.

Teritorialno obrambo občine Novo mesto sestavljajo OŠTO in enote TO. Poleg vojaških obveznikov je v TO vključeno večje število mladink in mladincev, prostovoljcev ter žena, ki se enakopravno vključujejo v izvajanje vseh nalog teritorialne obrambe občine. Vključevanje žena — vojaških obveznic je povsem prostovoljno. In čeprav prostovoljno, predstavlja vključevanje žena — vojaških obveznic v TO eno od pomembnih nalog razvijanja sistema SLO.

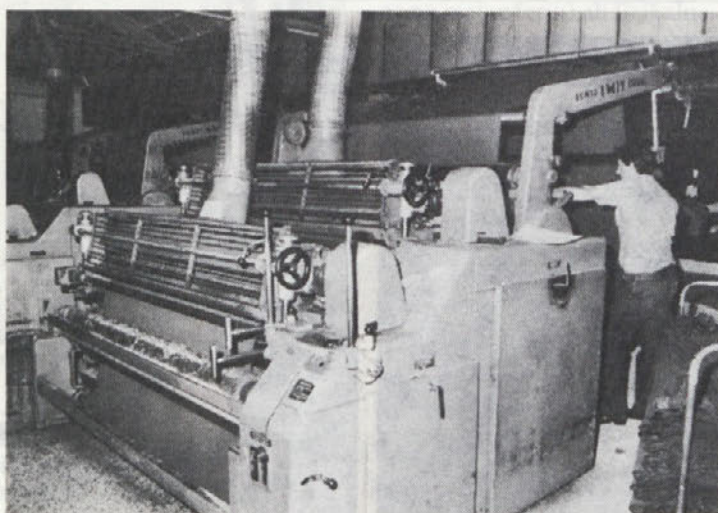
V občini Novo mesto že dalj časa teče akcija vključevanja mladink in mladincev prostovoljno (do 19 let starosti) ter žena — vojaških obveznic (nad 19 let starosti).

Vključevanje v TO je, kot je že omenjeno, prostovoljno. Z vključitvijo v TO pa je seveda

potrebno izvajati določene obveznosti. To so v glavnem enkratne letna usposabljanja in sicer v prvem letu vključevanja 3 — 4 dni, v naslednjih pa 1 — 2 dni letno. Vsebine usposabljanja za novospregate pripadnike TO so pester in zanimive in nimajo nič skupnega s splošno predstavo večine ljudi o vojaškem urejanju. Zajemajo pa predvsem sodobno pehotno vojaško tehniko, sredstva za zveze, sredstva za atomsko, kemično in biološko zaščito in detekcijo, streljanje s polavtomatsko puško in drugim pehotnim orožjem, poznavanje in ravnanje z minsko-eksplozivnimi sredstvi, taktično urjenje, pohode in rekreacijske dejavnosti. Po končanem osnovnem usposabljanju dajo vojaške obveznice (starost nad 19 let) svečano zaobljubo ter jih OŠTO razporedi v enote TO na ustrezne dolžnosti. Glede na usposobljenost je možno tudi napredovanje, enako kot za vojaške obveznike, torej od čina razvodnika do vseh nižjeoficirskih činov, v skladu s predpisi o napredovanju vojakov in rezervnih nižjih oficirjev.

Podrobna pojasnila o vključevanju v TO občine Novo mesto lahko dobite pri referentu za SLO vaše delovne organizacije ali na OŠTO Novo mesto. Prijavite se lahko skozi celo leto neposredno na OŠTO Novo mesto, lahko pa tudi preko OK ZSMS Novo mesto ali pa pri referentu za SLO vaše delovne organizacije.

DARKO KASTELIC

MOŠKA MODA

Kaj bodo moški nosili to jesen oziroma zimo 1984/85?

Klasično obleko ali športno puhovko bo zamenjal stil, obogaten s slojem močno dessiniranih oblačil, ki se nosijo ena na drugo. To so črtaste srajce, pletene vzorčne jope, črtaste kravate, karo jopiči, karo plašči in črtaste hlače. Za marsikoga je to nevsakdanje, pa športno in obenem elegantno. Tkanine so mehke, flanelaste, športnega izgleda, dessinirane od širokih črt do karo vzorca. Zanimivi so usnjeni detajli na jopičih, usnjeni gumbi in visoki pasovi na hlačah. Še vedno pa je aktualen usnjen plašč ter bluzon v izgledu krokodilje kože, klobuki ala Humphrey Bogart in baretke z usnjeno obrobo. Sem sodijo tudi športni usnjeni čevlji z narezanim gumastim podplatom.

PREDSTAVLJAMO VAM:

DEKLETA V BELIH HALJAH

Z naslednjim obširnejšim prispevkom želimo predstaviti delo fizikalnega in kemijskega laboratorija, ki sta formirana znotraj Tehnično-razvojnega sektorja v DSSS.

Laboratorij — beseda izvira iz latinske „laboratorium“ delati, predstavlja pa preizkuševalnico, preiskovalnico, prostor, namenjen za znanstvena (kemijska, fizikalna...) raziskovanja in poizkuse, za izdelovanje kemikalij in podobno.

Novoteks se danes lahko pohvali z dobro opremljenim laboratorijem, ki s svojimi izkušenimi tehnikami redno in občasno nudi usluge tudi delovnim organizacijam Bači iz Podbrda, Suknu iz Zapuž, Almiri, Rašici, Pletenini, Tekstilindusu, Induplatim iz Jarše in drugim.

Z razvojem tehnologije in s prihodom tehničnega kadra se je v Novoteksu razvilo tudi področje tekstilnih preiskav, brez katerega si danes ni mogoče zamišljati dobre kontrole kvalitete, ki neposredno vpliva na solidno ponudbo trgu.

Prvi začetki organiziranega dela na področju preiskav sežejo v leto 1965-1966, ko se je iz nekaj laboratorijskih aparatov italijanske firme „Idealair“ do tedaj več ali manj neuporabljenih, formiral oddelek laboratorij.

Z razpoložljivimi aparati (dinamometer za ugotavljanje trdnosti in raztezka preje, torsionometer za merjenje števila zavojev, sortirna tehtnica za določanje številke preje, kondicionirni aparat za merjenje vlage) so bile opravljene najnужnejše analize posameznih faz v proizvodnji. Za kemijske analize v začetku ni bilo pogojev in jih nismo izvajali. Razvijati pa smo že v teh letih začeli tudi vzorčno barvanje. Resda sprva v navadnem emajliranem loncu, bil pa je to vsekakor dober začetek za jutrišnje računalniško receptiranje.

V letih 1968-1969 se je tedanji laboratorij preselil v nove prostore prizidka apreture. Nabavljena je bila dodatna oprema za fizikalni laboratorij ter nova oprema za kemijski oddelek. Poleg že vpeljanih preiskav smo začeli izvajati še nove, postavljene na temeljih najnovejših dognanj doma in v svetu. Z dobro opremo in izurjenim strokovnim kadrom se je laboratorij hitro uveljavil in med prvimi v tej panogi

pridobil registracijo pri Jugoslovanskem zavodu za standardizacijo (JZS) za izvajanje uslug drugim DO.

Registracija Novoteksu dovoljuje izdajati **potrdila o kakovosti** (po starem ateste). S tako imenovanim atestnim znakom morajo biti opremljene vse surovine iz uvoza (volneni česanec, efektna preja, tkanine za konfekcijo), namen teh predpisov pa je zaščita pred uvozom surovin in izdelkov slabe kvalitete. V kolikor je s predpisanimi analizami ugotovljeno večje odstopanje od deklariranih vrednosti, je uvoženo surovino možno reklamirati.

JZS z odredbo v uradnem listu predpisuje vrsto karakteristik in metode, po katerih se izvajajo vse preiskave. Vse metode so doloečne z **JUS-standardi**. Vpeljanih je tudi nekaj internih standardov, v izjemnih slučajih, ko za izredno

analizo ni JUS- standarda, pa se laboratorij poslužuje tudi ASTM (ameriških) in DIN (nemških) standardov.

Novoteks je tudi nosilec **IWS znaka (Wool-mark)**, kar pomeni, da morajo biti vsi artikli, opremljeni s tem znakom, glede na predelavo neoporečni, kvaliteta volnenih artiklov pa mora biti dogovorjena in stalna. Namen „volnena znaka“ je na eni strani zaščita potrošnika, po drugi pa pospešuje proizvodnje visokokvalitetnih volnenih artiklov. Za vsako kolekcijo posebej analiziramo barvne obstojnosti, rezultate analiz pa potem potrdi „Mednarodni sekretariat za volno“ v Beogradu in dodeli volneni znak, v kolikor je kvaliteta artiklov v okviru predpisov.

Fizikalni in kemijski laboratorij sta prostorsko ločena, kar ni naključje, saj to narekuje specifičnost analiz: kemijski, „mokri“ del (voda, kemikalije) in fizikalni, „suhi“ del (aparati). V lanskem letu je bil v celoti renoviran fizikalni laboratorij, kemijski pa na „ponovno rojstvo“ še čaka — vsekakor pa je prenovitve še kako potreben, predvsem vodovodna instalacija („popla-

ve“ se vrstijo kot po tekočem traku) in digestorij 1, ki so zastareli in niti varnostnim predpisom več ne ustrezajo.

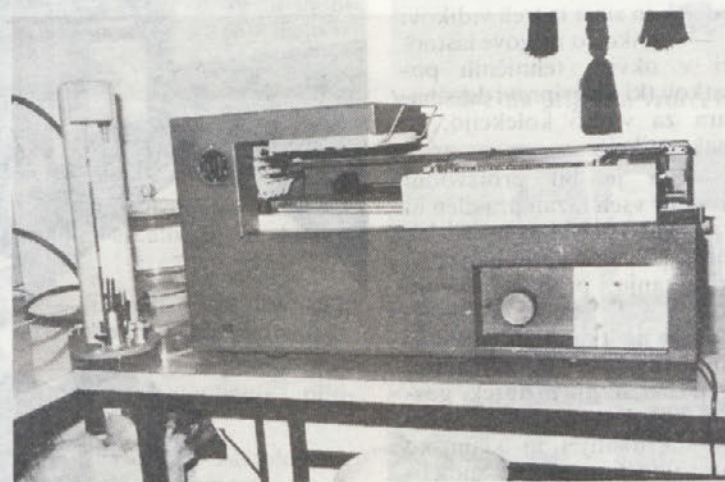
Trenutno laboratorij zaposluje skupaj 6 tehnikov za izvajanje zahtevnejših analiz in 3 laborante za pomožna dela in manj zahtevne analize. Širina in zahtevnost del v laboratoriju je zelo velika. Za pravilno izvajanje nalog je treba poznati vrsto predpisov, metod preizkušanja in standardov. Zelo pomembno je precizno ravnanje z aparati in natančno izvajanje meritev. Pomembne so tudi izkušnje npr. pri vizuelnem ocenjevanju barvnih obstojnosti ali surovinskega sestava z mikroskopom.

Tekstilne preiskave niso same sebi namen, kot si nekateri pri nas prevečkrat razlagajo, saj se sliši vse mogoče: „Saj tam nič ne delajo..... Komu pa te analize sploh služijo.... Kdo pa rezultate sploh spremlja.... itd. itd.“

Vendar pa praksa in izkušnje govore povsem drugače, ničlikokrat proizvodnja čaka na rezultat te ali one analize in v skladu z dobljenim ukrepa naprej. Dostikrat je tako preprečena materialna škoda, posebno še v današnjem času, ko kvaliteta nabavljenih surovin redno odstopa od predpisane, je izvajanje stalne kontrole materiala vsakodnevna nužnost tako zaradi zaščite Novoteksa kot kupca kot tudi same proizvodnje, s saj če ugotovimo, da je kvaliteta neke surovine slabša od predvidene, lahko strokovnjaki v proizvodnji uporabijo npr. nečisti volneni česanec v manj zahtevnem artiklu in se tako izognejo reklamacijam.

Analize določenih surovin in materialov tečejo v obeh laboratorijih vzporedno, razen seveda, če je analiza samo kemijskega (npr. ugotavljanje surovinskega sestava mešanice na melanžerju) ali fizikalnega (npr. kontrola številke² preje) značaja. Za vse vrste analiz obstajajo formularji, na katere vnesemo rezultate analiz. Te prejmejo odgovorni v proizvodnji ali v drugih službah (vhodna, končna kontrola).

Preiskave so v obeh oddelkih razdeljene na preiskave vlaken, preje in tkanin oz. pletenin. Vse te preiskave pa obsegajo analiziranje referenčnih vzorcev, izvajanje vhodne, medfazne in končne kontrole, usluge zunanjim naročnikom, potrdila o kakovosti ter ana-

Najpomembnejša podatka za predilca sta prav gotovo dolžina vlaken in mikronaža (debelina vlaken). Ugotavljamo ju na aparatih **ALMETER** in **AIRFLOW**.

(Nadaljevanje na 10. str.)

Prve analize česanca (ugotavljanje tujih vlaken) s pomočjo katerih že lahko vplivamo na kvaliteto izdelkov.

(Nadaljevanje z 9. str.)

lize za pridobitev volnenega znaka.

Oglejmo si поблиže, katere vrste preiskav lahko izvajamo pri nas.

Analize vlaken: Ugotavljamo lahko vse osnovne parametre, iz katerih sklepamo na kvaliteto volnenih ali sintetičnih vlaken, in sicer: debelino, dolžino, maso traku, vsebnost primesi, vsebnost vlage (volna), titer³ vlaken, dolžino, maso traku, nope in zlepke (za sintetično) ter trdnost in raztezek vlaken (v sodelovanju z Inštitutom iz Ljubljane in Maribora). Kemijski laboratorij pa na vlaknih ugotavlja vsebnost vlage, maščobe, nanaša preparacije, surovinski sestav, barvne obstojnosti. Spremljajo proizvodnje teče za vlakna po vseh ključnih fazah — od konvertiranja, barvanja, lisiranja do česanja in raztezanja v predilnici.

Analize preje:

- fizikalne — debelina preje, pretržna sila in razteznost, število zavojev,
- kemijske — barvne ob-

stojnosti, surovinski sestav,

Poleg vsakodnevnih analiz rednih partij (kontrola v predilnici in pripravi) opravljamo analize tudi za doma ali na tujem kupljeno prejo. To so analize vhodnega materiala (posebno zadnje leto je veliko kupljene preje iz bombaža ali raznih mešanic PES s celuloznimi vlakni kot tudi razne efektne preje iz uvoza).

Analize tkanin: kljub redni kontroli vlaken in preje moramo redno analizirati končni izdelek in sicer iz treh vidikov:

- koliko so njegove lastnosti v okviru tehničnih podatkov (ki jih pripravi dessinatura za vsako kolekcijo, za vsak artikel),
- ali je bil proizvodni proces v vseh fazah pravilen in
- kako se bo končni izdelek „obnašal“ pri uporabi (npr.: pri likanju, pranju, nošenju itd.).

Tudi na tkaninah preiskujemo fizikalne (širina, masa, pretržna sila in raztezek, gostota niti, kot mečkanje, krčenje na likanje) in kemijske (obstojnosti na pranje, znoj, likanje, svetlobo, kemično čiš-

Priprava epruvet za določanje gostote niti in kota mečkanja.

čenje, surovinski sestav, krčenje na pranje...) lastnosti.

S podatki, ki jih dobimo s preiskovanjem tkanine, ne moremo več vplivati na kakovost, lahko pa preprečimo, da bi slabo in nekvalitetno robo dobavili kupcu oz. jo preklasiramo v drugo kvaliteto.

Poleg redne proizvodnje analiziramo tudi vse vzorce za nove kolekcije (na osnovi teh oblikujemo tehnične podatke), kot tudi ves material, ki ga na-

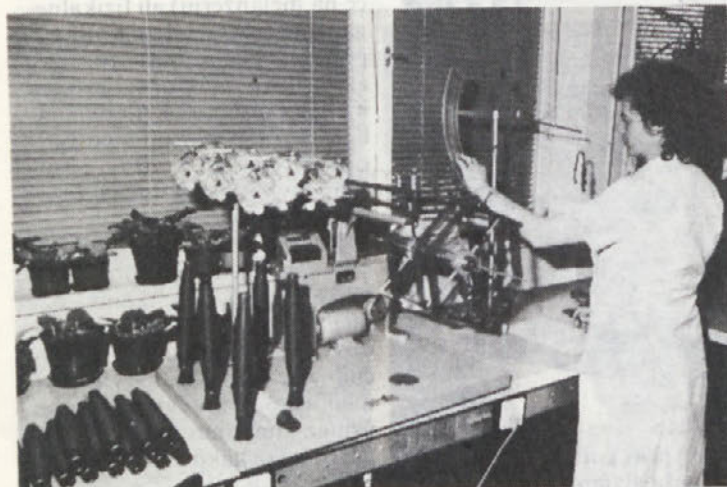
bavlja konfekcija (rezultati teh analiz gredo v konfekcijo v obliki specifikacij).

Oprema laboratorija. Kot že rečeno, se kemijski in fizikalni oddelek po načinu preiskovanja dosti razlikujeta. Temu primerna je tudi oprema in način dela.

Kemijski oddelek opravlja predvsem mokre analize. Za to uporabljajo veliko vode in raznovrstnih nevarnih kemikalij, kot so lugi, kisline, soli

Stari, že izstrošeni polavtomatski dinamometer smo v letu 1971 zamenjali z novim avtomatskim firme Zwreck.

Kontrola debelina preje.

Ekstrakcije maščob oz. preparacij na vlaknih s soxhlet aparatom, ki je nameščen v digestoriju — posebni laboratorijski omari, opremljeni z odzračevalno napravo za odvajanje vnetljivih in strupenih plinov, ki se pod vplivom višje temperature sproščajo iz kemikalij.

idr. Te so običajno lahko vnetljive, strupene in zdravju škodljive, zato zahtevajo previdno in natančno ravnanje. Poleg obilice ročnega dela in vizuelnega ocenjevanja pa večina metod predpisuje preiskunje v različnih aparatih, s katerimi je naš laboratorij precej dobro opremljen. Poleg razne laboratorijske steklovine, eksikatorjev, tehtnic, sušilnikov in drugega manjšega pribora je kemijski oddelek opremljen z naslednjimi aparati:

— ekstrakcijski Soxhlet aparat — za ugotavljanje nanosa in maščob,

— perspirometer — za določanje alkalnega in kislega znoja,

— fixotest — za določanje sublimacijskih obstojnosti,

— polymat za pranje in linitest za ugotavljanje „pillinfa“,⁴

— xenotest — za določanje svetlobnih obstojnosti.

Kontrola števila zavojev — Tarziometer.

Vsakodnevna priprava vzorcev za določanje barvnih obstojnosti.

Kemikalije, pripravljene za ugotavljanje poškodbe volnenih vlaken s titacijsko metodo.

V fizikalnem oddelku nekaj analiz opravljamo ročno, npr. pregledovanje bobin ali večino analiz na tkaninah (razen trdnosti in razteznosti, ki jih opravimo na Inštitutu v Ljubljani), veliko večino metod preiskovanja pa opravljamo izključno na aparatih.

Tu velja omeniti „Zwickov“ avtomatski dinamometer za trdnost in raztezek preje,

„Almeter“ za določanje dolžine volnenih vlaken, torsiometer za zavoje, klima komora za klimatiziranje vzorcev (na 65% relativne vloge in 20°C sta pogoja, v katerih se morajo surovine preiskovati), kondicionirni aparat za določanje vlage, „Airflow“ za določanje debeline vlaken itd.

(Nadaljevanje na 12. str.)

Kontrola neenakomernosti prepreje in preje, ki se izvaja v predilnici na „Uster“ aparatu.

V današnjih razmerah, ko je zahtevnost trga po visokokvalitetnih izdelkih iz dneva v dan večja in ko vlada velika konkurenca med proizvajalci, si je težko predstavljati, da bi neko zahtevnejšo tkanino, ki jo izdelujemo za izvoz, izdelali brez nadzora, stalne kontrole in spremljanja po posameznih fazah proizvodnega procesa. Delo v laboratoriju zahteva zato nujno poznavanje celotne tekstilne tehnologije in je tako kot pomemben element vključeno v proizvodnjo z osnovnim ciljem: uspeti in dobro prodati na trgu vedno pravočasen, moden, kreativen in kvaliteten izdelek.

Sestavek pripravile:

MALČI PELKO
NEVA KOVAČIČ
BRANKA JEDLOVČNIK
IRENA CELIČ

1) digestorij — posebna laboratorijska „omara“, v kateri se vrše vse analize, pri katerih so v uporabi strupene in vnetljive kemikalije

2 — 3) Nm — dolžinsko metrično številčenje preje.

Nm pove, koliko metrov preje tehta 1 gram.

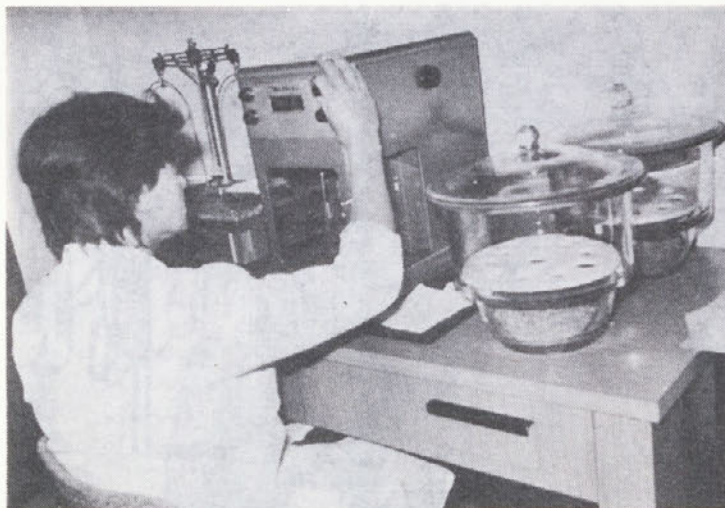
Primer: Nm 48 pomeni, da 48 m preje tehta 1 gram

Titer — označuje masno številčenje sukancev, preje, vlaken

Ttex = masa 1000 m dolgega predena

Primer: Ttex = 20 (kar pomeni, da 1000 m preje tehta 20 gr)

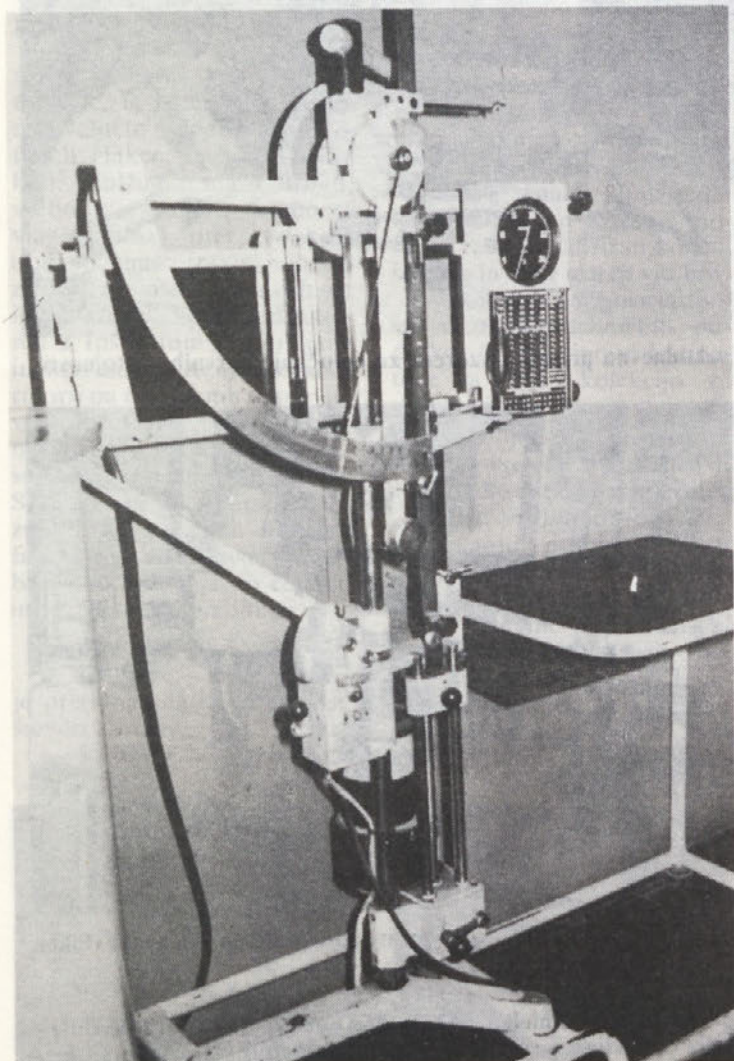
4) „pilling“ — efekt svalkanja vlaken na površini tkanine ali pletenine v drobne kroglice, posebno izražen pri daljšem nošenju materialov iz mešanice s sintetiko

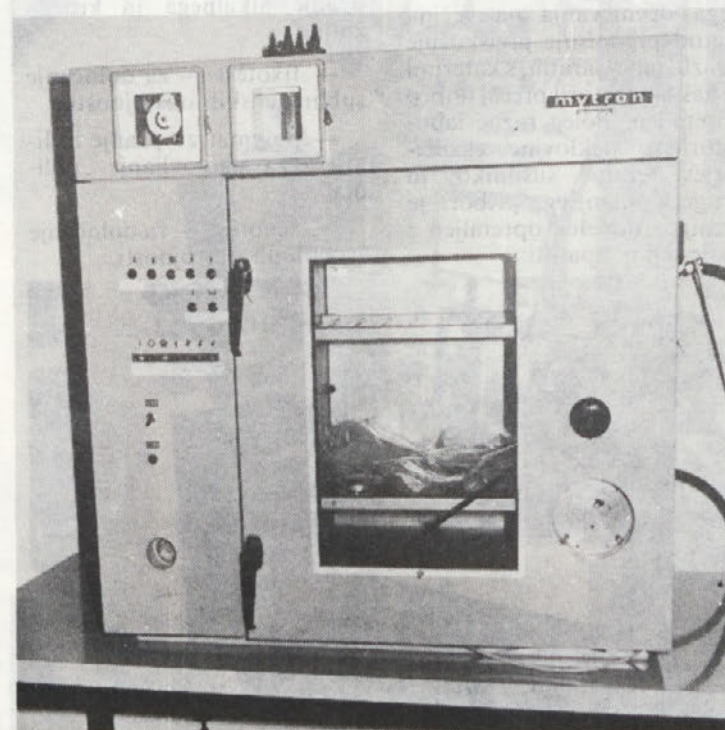
Vsakodnevno tehtanje na analitski tehnici „Mettler“, nepogrešljivem pripomočku pri izvajanju večine analiz.

Eksikatorji — posebne laboratorijske posode za shranjevanje vzorcev pred merjenjem.

S pomočjo polavtomatskega dinamometra so se v laboratoriju začele izvajati prve analize trdnosti in razteznosti preje.

KLIMA KOMORA — vsi vzorci morajo biti pred preizkušanjem klimatizirani (v standardnem stanju: pri temperaturi 20 °C in 65% relativne vlage).

Obisk Jasenovca in Kozare

V konfekciji smo se odločili, da se odpravimo na ogled enega od koncentracijskih taborišč. Jasenovac, ki smo ga obiskali, je bilo po številu žrtev tretje največje taborišče v Evropi. Urejeno je bilo po vzoru zloglasnih nemških taborišč.

Pot nas je iz Novega mesta vodila proti Zagrebu in naprej po ravnini proti Jasenovcu. Čeprav so se nekateri prvič srečali z nepreglednimi polji pšenice, na drugi strani pa s črpališči nafte, smo vsi v pričakovanju gledali, kdaj se bomo s sodobne avtoceste obrnili proti Jasenovcu. Ko smo v daljavi videli Cvet življenja, ki ga obkrožajo gomile, postavljene na mestih bivših taboriščnih objektov, nismo mogli verjeti, da je res mogoče, da so lahko živel ljudje, ki so naredili toliko gorja. V Jasenovcu smo si ogledali spominski muzej, ki je žalosten dokaz o delu okupatorjev in domačih izdajalcev, prav tako pa o tem, kar se je dogajalo v sistemu tukaj-

šnjih taborišč. Iz muzeja smo se napotili po široki leseni stezi, ki simbolizira zadnje korake taboriščnikov ob levi obali Save proti Cvetu življenja, spomeniku 700.000 ljudem vseh jugoslovanskih narodnosti, ki so tu umirali. V Jasenovcu življenje ni imelo nobene vrednosti. Tu se je umiralo surovo, od noža, mesarskega kavlja.

Cvet življenja kipi k soncu, svetlobi, k svobodi se vzdiguje sedemsto tisoč parov rok.

Prepolni vtisov smo nadaljevali pot skozi z gozdovi pokrito Bosno k Prijedoru, na Kozaro. Iz Prijedora smo se začeli vzpenjati k Nacionalnem parku Kozara. Mrakovica je center parka na katerem je urejen spominski prostor, ki obeležuje herojska dela naroda tega kraja v narodnoosvobodilni vojni. Po širokih stopnicah med večnim zelenilom borov smo prišli do spomenika, ki se vzdiguje na Mrakovici, obkrožen z betonskimi kolonami. Te simbolizirajo neprenehni pritisk sovražnika na Kozaro. Žal smo prišli na Kozaro ob takem času, da je bil muzej zaprt, zato smo si ogledali še spominski zid, na katerega so vklesana imena ljudi in borcev tega kraja, ki so sodelovali v narodnoosvobodilnem boju.

Zapustili smo gozdove ponosne Kozare, Mrakovice in se spraševali, kaj še skrivajo ti gozdovi v sebi. Vračali smo se ob Banja Luki, mimo Laktašev proti Okučanom nazaj na avtocesto proti Zagrebu in domov v Novo mesto.

JELICA

Lepo mine prehitro

Komaj sem čakala, da minejo še zadnji delovni dnevi pred odhodom na morje. Z družino smo prispeli v Biograd, kjer nas je čakala prikolica Cestnega podjetja Novo mesto, ki je bila naš drugi dom naslednjih petnajst dni. Res ni bila velika, pa vendar smo se v njej počutili prijetno, sproščeno. V njej smo izgubili občutek za čas.

Močno sonce, ki nas je grelo vse dni, je pustilo na naših kožah lep odtenek temnorjave barve. Morje je bilo ravno toliko hladno, da smo se z užitkom predajali božanju morskih valov in tako za nekaj časa pobegnili tudi poletni vročini.

Možnost, da bi zapravljali čas s športnimi aktivnostmi, nam ni bila dana, zato pa smo

za podobna razvedrila poskrbeli sami. V mestu, kjer je mrgolelo ljudi, ki so prišli v ta del našega Jadrana z enakim namenom kot mi, je bilo kljub temu možno najti prostor v senci in si potešiti žejo. Vsak dan smo obiskali trgovino, kjer je bilo razen olja moč kupiti vse potrebno. Denarnica pa se je tanjšala podobno kot doma.

Ko smo odhajali domov, nam je bilo hudo, da prijetne stvari tako hitro minejo. Z vsem smo bili zadovoljni, le pred telefonskimi govorilnicami, ki jih je bilo na vseh mestih polno, so bile vrste nepretrgane, kovinske škatle pa neusmiljene. Sicer pa je bil tudi to eden od načinov za zabijanje prostega časa.

ZVONKA

Letovanje

V Makarski

S prijatelji smo se spomnili, da bi bilo dobro, če bi letni oddih preživel na morju. Ker smo pač mladi, si nismo mislili privoščiti ne vem kakšnega dopusta, pa tudi med mladimi bi bili radi. Zato smo se odločili, da bomo počitnikovali v mladinskem domu v Makarski.

Makarska leži pod močnim Biokovom, ki odganja dež in slabo vreme, tako da je Makarska zelo sončno mesto. Ker v kampu ni bilo več prostora, smo prebivali v zasebnih sobah, jesti pa smo hodili v kamp. Hrana je bila zelo okusna. Družabno življenje pa se je odvijalo zvečer v discu „Džabe“.

Čeprav smo v ceno imeli vključen tudi prevoz, je bil zelo slabo organiziran. Zjutraj po zajtrku, so nas odpeljali z avtobusom v Split, vlak za Celje pa je odpeljal šele zvečer ob 18h. V Splitu smo potovalne torbe dali v garderobo, nato pa si je vsak po svoje organiziral ogled Splita. Tako da smo bili do odhoda vsi utrujeni in ko smo prišli na vlak smo kmalu pospali.

OLGA

Aktivni odmor

Pri varovanju zdravja in delovne zmoglosti aktivnega prebivalstva oziroma delavcev pogosto ugotavljamo, da tudi delo in delovni pogoji vplivajo na večjo obolevnost in invalidnost.

Statično delo je bolj naporno in fiziološko bolj zahtevno, saj je pri statičnem delu potreba po krvi večja, hkrati pa je oskrba s krvjo slabša zaradi stisnjenih mišic in žil.

Del, opravljen in nalog s statičnimi obremenitvami je v industriji veliko, lahko bi rekli preveč. Vemo, da je tudi stoja statično delo in da mora delavec pri stoječem delu nositi težo svojega telesa. Ta pa je vsaj pri nekaterih močno prevelika!

Tudi sedeče delo v prisilnih položajih je naporno, zlasti če delavec na tekočem traku dan za dnem, mesec za mesecem opravlja enakomerne, ponavljajoče gibe. Tako obremenjuje samo določene skupine mišic in sklepov. Posledica takega dela je utrujenost, proti kateri se najbolj uspešno borimo z odmorom med delom, z dnevnim počitkom, tedenskim oddihom in z letnim dopustom.

Da je aktivni odmor pri statičnih obremenitvah boljši od pasivnega počivanja že vrsto let dokazujejo mnogi strokovnjaki. Mišična aktivnost pospešuje krvni obtok, hkrati pa se čutila in živčni centri mnogo hitreje in bolj pripravijo za ponovno dejavnost.

Delavec, ki opravlja statično delo in pri tem uporablja samo nekatere skupine mišic, utruja ne samo te mišice, ampak tudi živčne centre v možganski skorji, ki delo teh mišic vodijo. Če tako utrujen delavec za nekaj časa zamenja svoje delo z neko drugo aktivnostjo (npr. vajami), doseže, da živčni centri ta čas spočijejo. Kot vidimo, je aktivno počivanje dosti koristnejše od ležanja ali sedenja.

Posledice enakomernih in ponavljajočih se gibov, velikih statičnih naporov in refizioloških prisilnih položajev pri de-

(Nadaljevanje na 14. str.)

(Nadaljevanje s 13. str.)

lu so boleznih dihal. Te predstavljajo kar precejšen delež v obolenosti in invalidnosti delavcev. Med povzročitelji invalidnosti do bolezni gibal (oziroma „hrbteničarji“) na prvem mestu.

Obolenja hrbtenice ne predstavljajo samo problema prizadetega posameznika, ki je dolgo v bolniškem staležu in zdravljenju, včasih pa mora

zamenjati tudi delovno mesto. Zaradi velike pogostosti in tendence rasti imajo omenjena obolenja včasih tudi ogromne ekonomske posledice: so znižanje produktivnosti, padec narodnega dohodka in življenjske ravni naš vseh. Zato moramo nujno spodbuditi pri prebivalstvu skrb za utrjevanje in ohranitev lastnega zdravja.

TATJANA GAZVODA

IZ ZELENEGA BILTENA: Ponovno o cenah in investicijah

Cene in inflacija sta v zadnjem času dve glavni temi pogovorov, upov in bojzani številnih delavcev, direktorjev, političnih aktivistov in drugih. Oboje pomembno vpliva na družbenoekonomski položaj delavcev v združenem delu, zato ni nič čudnega, če v sindikatu temu namenimo veliko pozornost. Pa ne da bi samo dajali pobude in predloge državnim organom, gre predvsem za to, koliko smo v sindikatu usposobljeni in odločni spopasti se s stroški in cenami ter investicijami in seveda preko tega tudi z inflacijo.

Nov način oblikovanja cen, odločnost da (ponovno) uveljavimo ekonomske kriterije gospodarjenja, vse to začnemo upoštevati v pogojih nestabilnosti tržišča in v vseh drugih dokaj nenormalnih okoliščinah, kar bi ob popolni spontanosti delovanja vseh stroškovnih in cenovnih mehanizmov pripeljalo do katastrofalne inflacije. Zato je bila z dogovorjeno politiko cen in projekcije cen za leto predvidena tako najvišja rast cen, kot tudi dinamika njihovega povečevanja. Gotovo je, da so tudi v projekciji še slabosti, nekatera neustrezna cenovna razmerja in podobno, toda projekcije se je na vsak način treba držati, če hočemo kolikor toliko brzdati inflacijo. V republiških sindikalnih forumih je bila seveda podprta selektivnost uresničevanja politike cen in so bila zavrnjena stališča o enotnih cenah (tako v teritorialnih okvirih kot v dejavnostih). Gotovo je, da je pri oblikovanju cen treba upoštevati specifičnost pogojev pridobivanja dohodka in zatečeno raven cen, toda projekcija cen je vendarle zgornja meja, pa ne samo to. Ni mogoče kar brez utemeljitev posegati po najvišjih „dovoljenih“ povečanjih cen, posebej če ni stvarnih

dokazil o nujnosti takšnih povišanj.

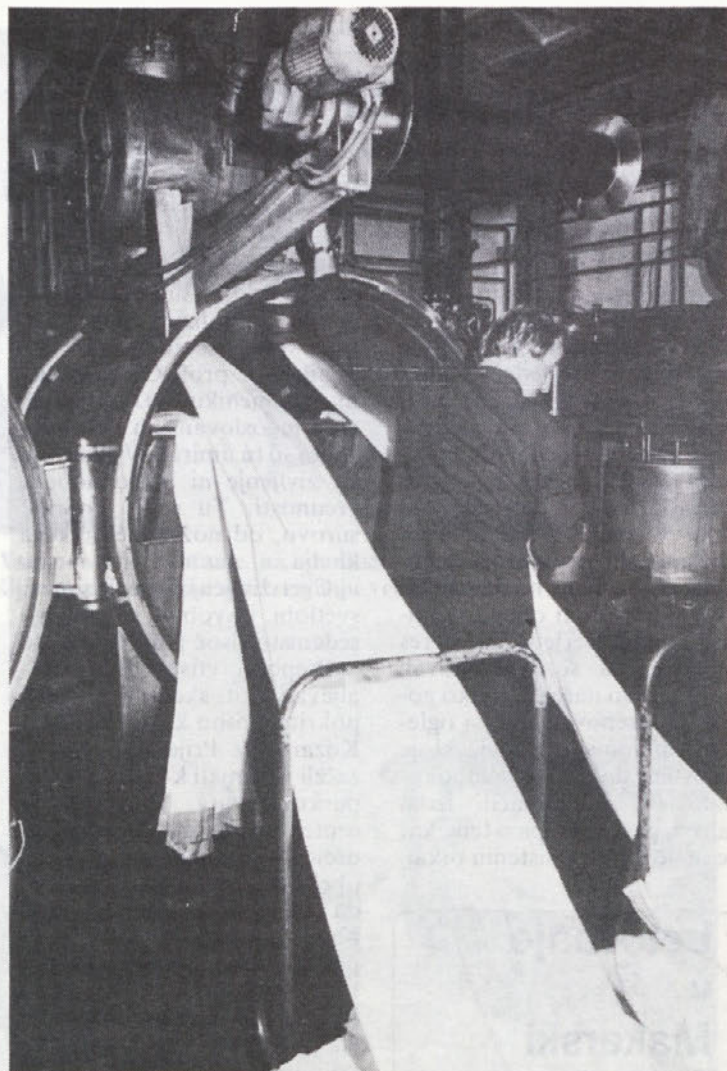
Najnovejši podatki kažejo, da je večina predlogov za nove cene presegla okvire projekcije in da večina delavcev v ozdih, posebej pa delegati v delavskih svetih, niso bili in niso objektivno seznanjeni z vsemi posledicami tolikšnih povečanj cen lastnih proizvodov in storitev.

Ne gre samo za verižne posledice v inflacijski spirali, gre tudi za vednost o povsem konkretnih ekonomskih sankcijah, ki bodo doletele tiste ozde, ki bodo bistveno odstopali od projekcije cen. V zvezi s tem je sindikalna organizacija premalo odločno take informacije zahtevala od poslovnih organov in strokovnih služb oziroma tudi sama (prek sindikalnih poverjenikov) ni organom upravljanja pa tudi delavcem posredovala opozorila o problematiki cen in inflacije ter sankcij.

Gotovo to ni lahka naloga, saj sindikalni aktivisti tudi niso vedno dovolj usposobljeni za take razprave. Tu pa lahko pomaga tudi občinski svet pa republiški odbor sindikata dejavnosti.

Tudi na tako imenovane „sive cene“ ne gre pozabiti. Dostikrat se v ozdih prit-ožujejo nad „izsiljevalskimi“ samoupravnimi sporazumi, ni pa prave pripravljenosti, da bi navedli konkretne podatke oziroma podpisnike kot kršitelje, prijavili. Dela za samoupravno delavsko kontrolo torej ne manjka.

Naslednji problem so investicije. Sindikat ima (zakonsko) možnost dajati mnenja k investicijskim predlogom. Seveda sindikat zanima predvsem kakšne pogoje dela in osebne dohodka bo prinesla nova

Aparat za določanje vsebnosti vlage v materialu.

investicija. Očitno pa se sindikalne organizacije dosedaj niso kaj dosti ukvarjale s tem, saj smo v preteklosti dosti investirali, pogoji dela se pa čisto kar slabšajo in slabšajo, da o osebnih dohodkih sploh ne govorimo.

Pa še nekaj je pomembno pri investicijah: sindikalna usmeritev je, da imajo v današnjem položaju osebni dohodki prednost pred investicijami. Dogaja pa se, da je orga-

nizacija združenega dela v izgubi pa še vedno investira, kar je popolnoma nesprejemljivo.

Nekaj drugega pa je, če taka investicija pomeni prestrukturiranje in odpravljanje vzrokov izgube. Pri vseh investicijah pa bi bilo poleg bančnih kreditov in lastnih sredstev bolje uporabljati možnost angažiranja sredstev občanov kar zakon dopušča.

Izobraževanje — poklicno usmerjanje

V prispevku predstavljamo povzetek poročila o poslovanju Občinske skupnosti za zaposlovanje Novo mesto za leto 1983. Zaradi zelo obsežne vsebine smo se omejili na področje izobraževanja oz. poklicnega usmerjanja, ki vam ga danes tudi predstavljamo.

V usmerjenem izobraževanju je potrebno pri poklicnem usmerjanju bolj upoštevati kadrovske potrebe, ki so največkrat povsem drugačne od želja mladine. Dejavnost poklicnega usmerjanja pri skupnosti za zaposlovanje se odvija predvsem na 3 področjih:

- poklicno informiranje in svetovanje,
- vključevanje v nadaljnje izobraževanje in
- štipendiranje.

POKLICNO INFORMIRANJE IN SVETOVANJE

V občini Novo mesto je v 15 osnovnih šolah v šolskem letu 1982/83 končalo šolanje 847 učencev, od tega 64 ali 7,6% v nižjih razredih. Prav tako je končalo šolanje 18 učencev šole s prilagojenim predmetnikom. Dejavnost skupnosti je bila namenjena tej generaciji, kakor tudi generaciji, ki bo zaključila šolanje v šol. letu 1983/84.

Delavci strokovne službe občinske skupnosti za zaposlovanje so v letu 1983 izvedli 68 predavanj za učence osnovnih šol in 8 za dijake srednjih šol. Prav tako je bilo izvedenih 13 predavanj za starše učencev osnovnih šol.

Pri svetovalnem delu so bili potrebni različni podatki o učencih oz. dijakih. Te podatke so zbirali v sedmih in osmih razredih osnovne šole in v zaključnih razredih srednjih šol. Opravili so tudi razna testiranja in izpolnjevanje anket. Tako zbrani podatki so bili osnova za svetovalne razgovore, ki so bili vodeni na osnovnih in srednjih šolah. Z njimi naj bi poskušali ugotoviti neskladja med željami mladine in dejanskimi možnostmi.

Veliko učencev je bilo vključenih v individualne obravnave, posebna pozornost pa je bila namenjena kadrovanju za vojaške in kadetske šole ter za vpis v pedagoške poklice.

VKLJUČEVANJE V NADALJNJE IZOBRAŽEVANJE

Strokovna služba je aktivno sodelovala pri načrtovanju

mreže šol v dolnjski regiji, posebno v Novem mestu. Na osnovi podatkov o generaciji, ki zaključuje šolanje, in razpoložljivih kadrovskih potrebah, so bile dane pobude za odpiranje dislociranih enot, tako za šolsko leto 1983/84 kot za 1984/85.

V šole usmerjenega izobraževanja se je vpisalo 668 učencev ali 85,3% učencev 8 razredov. Zaposlilo se jih je 91 ali 11,6%. V primerjavi z namerami se je močno povečalo število zaposlitev. Večina učencev se je vpisalo v srednji program, le 20 ali 3% v skrajšane programe. V neproizvodne usmeritve se je vpisalo 241 ali 36,1% vseh vpisanih. V primerjavi z namerami teh učencev

se je dejanski vpis v programe neproizvodnih usmeritev povečal. Tudi namere generacije 1983/84 ne kažejo bistvenega premika. 210 ali 33% želi v neproizvodne usmeritve, glede na izkušnje prejšnjih let pa lahko pričakujemo, da bo dejanski vpis v te usmeritve v šolskem letu 1984/85 večji.

Na višje in visoke šole je v šolskem letu 1983/84 vpisanih 698 študentov. 507 ali 72,6% jih je rednih študentov, ostali pa so študenti ob delu. V primerjavi s prejšnjim šolskim letom se je število vpisanih v I. letnik povečalo za 39 študentov, 20 več pa je rednih.

V občini Novo mesto zaključuje šolanje v šolah usmerjenega izobraževanja v šolskem letu 1983/84 837 dijakov. Več kot polovica učencev — 51,6%, ima kadrovske štipendije, za III. stopnjo (bolničar in administrativni manipulant) kadrovskih štipendij praktično ni (od 34 dijakov jo ima le eden).

Vsi učenci skrajšanega programa (gradbinec) imajo kad-

rovsko štipendijo. Nad 90% kadrovskih štipendistov je v smereh monter in upravljalec energetskih naprav, preoblikovalec in spajkalec kovin, voznik-avtomehanik.

Štipendijo iz združenih sredstev prejema 154 dijakov ali 15,6%. Brez štipendije je 323 učencev ali 33%.

Večina diplomantov II., III. in IV. stopnje zahtevnosti se namerava zaposliti, od diplomantov V. stopnje pa namerava nadaljevati šolanje na višjih in visokih šolah 343 dijakov ali 67% vseh — seveda največ maturanti gimnazije in pedagoške gimnazije, kjer ne namerava nadaljevati šolanja le en dijak. Če vzamemo maturante 4. letnikov strokovnih šol (brezgimnazije) jih namerava nadaljevati šolanje 105 ali 29%, 22 ali 6% je bilo neodločenih, ostali se nameravajo zaposliti.

ŠTIPENDIRANJE

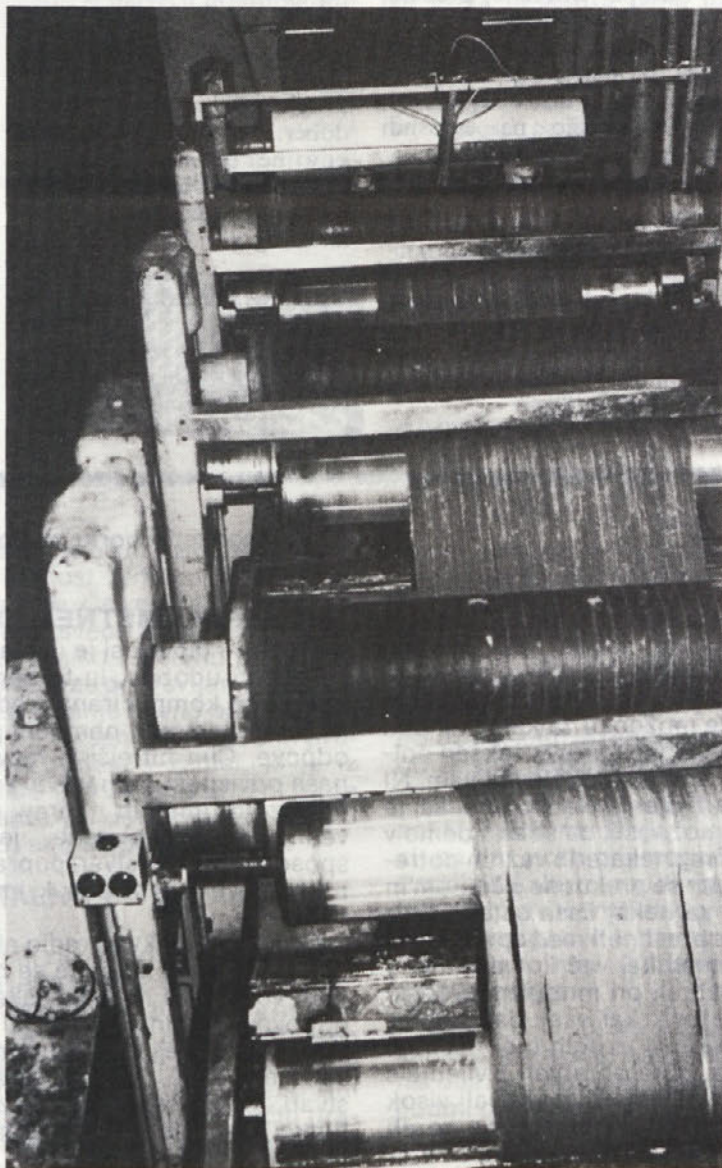
V občini Novo mesto je v šolskem letu 1983/84 1.474 kadrovskih štipendistov, kar je za 176 več kot v prejšnjem šolskem letu. Povečanje je nastalo predvsem zaradi prenehanja vajeniških pogodb. Skoraj polovico štipendij (48%) je za poklice do IV. stopnje zahtevnosti, 29% je štipendij za V. stopnjo in 15% za VII. stopnjo zahtevnosti.

Kar 184 kadrovskih štipendij za šolsko leto 1983/84 ni bilo podeljenih, ker za nekatere programe in smeri ni dovolj zanimanja. V primerjavi s prejšnjim letom je bilo nepodeljenih precej manj štipendij (64). Za šolsko leto 1984/85 so OZD razpisale 1150 kadrovskih štipendij, kar je v primerjavi s prejšnjim razpisom bistveno več — 218 več, precej je razpisanih štipendij iz V. stopnje zahtevnosti (86 več) in za VII. stopnjo (63 več).

Največ štipendij prejemajo dijaki, ki se izobražujejo za V. stopnjo zahtevnosti (4 — letno izobraževanje) — 239 ali 58,3% vseh štipendij. Odnos med kadrovskimi štipendijami in štipendijami iz zdr. 1983/84 in v letu 1984/85 76,4% — 23,6%.

Kadrovske štipendije so v občini res osnovna oblika štipendiranja, saj jih je 3/4, štipendije iz združenih sredstev pa so namenjene bolj neproizvodnim usmeritvam, za katere združeno delo, zlasti nematerialne osnove, ne kažejo kadrovskega interesa v času šolanja.

Kadrovski oddelek

Anketa o glasilu tekstilne tovarne Novoteks

JERMAN JANEZ, tehnolog v apreturi:

Glasilu Novoteks prebere v celoti. Posebej pohvalni so strokovni prispevki, katerih naj bi bilo še več. Več naj bi bilo člankov o humanosti ter o udejstvovanju delavcev v športu. Zaželeno je, da se še več piše o življenju delavcev v tovarni, kako poteka delovni dan in zunaj nje.

ŽELJKO ANICA, delavka (šivalnici):

Všeč so ji članki s področja mode, ki jih naj bi bilo še več. Manj pa naj bo prispevkov o športu, ki je ne zanima.

MAKŠE STANE, vodja šivalnice:

V glasilu naj bi več pisali o tekoči problematiki nabave, proizvodnje in trga, o načinu plasiranja naših izdelkov na domačem in tujem tržišču. V kratkem naj bi se podrobno prikazala kompletna problematika proizvodnje. Ker delavci niso dovolj obveščeni, mislijo, da vodstveni kader ni sposoben najti rešitev iz nastale ekonomske situacije.

Strokovne službe naj bi večkrat dale podrobno analizo (po obratih) o kvaliteti surovin in izdelkov od začetka proizvodnje do končnega izdelka. Strokovne službe naj pišejo o politiki poslovanja na najbolj enostaven način. Delavce iz neposredne proizvodnje naj bi spodbudili, da bi več pisali o medsebojnih odnosih.

BARBIČ ALOJZ, vodja izhodne kontrole:

Glasilu obvezno prebere, vendar pogreša več strokovnih člankov s področja tekoče problematike proizvodnje, predvsem člankov o kvaliteti blaga.

Želi si več prispevkov o samoupravnem življenju delavcev.

IRT MIHA, KOZJAN MARTIN, delavca iz apreture:

Bila sta mnenja, da se preveč piše, premalo pa uresničuje.

RUKŠE TONČKA, MLAKAR MARIJA, MUHIČ MARIJA, pregled po II. šivanju (apretura):

Časopis preberejo, pogrešajo pisanje o medsebojnih odnosih. Pisali naj bi o spremembah, ki se dogajajo glede vrednotenja dela in o izplačilih osebnih dohodkov.

PETRIČ JOVO, barvar (apretura):

Časopis obvezno prebere, posebej pa zadnjo stran. Meni, da je preveč slik o modi. Predlaga, da naj bi bilo tudi manj zapisnikov z delavskega sveta, ker že visijo na oglasnih deskah.

SANČAMIN IVANKA, vodja barvarne (apretura):

Zelo pohvalno se je izrazil o strokovnih člankih, ki naj bi jih bilo še več z vseh področij, več modnih prispevkov o ženski, moški in otroški konfekciji.

ROBERT, delavec na dosukanju:

Časopis mi je všeč. Teme so zanimive. Poslovanje DO je že prej večkrat razloženo, zato tega ne berem. Preberem tudi bolj strokovne članke. To je dobro, da se spozna širše področje tekstila. Pisalo naj bi več o proizvodnji. Kdo naj bi to pisal, pa ne vem. Zanima me, zakaj se naenkrat vse tako mudi, drugač pa skorajda ni dela.

MARJANA, delavka v clasimatu:

Časopis komaj čakam. Teme, o katerih piše, se mi zdijo zanimive. Poročila, kjer je preveč števil, se mi zdijo suhoparna. Z zanimanjem pa sem brala spomine in opise raznih akcij, ki so izhajali v nadaljevanjih. V modnem kotičku se vidi, kaj vse se lahko naredi iz tkanin, kot so naše. Včasih zvem o sodelavcu, ki gre v pokoj, kaj zanimivega šele iz časopisa. Želela bi več fotografij.

RAJKO, vzdrževalec strojev:

V primerjavi z nekaterimi drugimi, se mi zdi naš časopis dober. Težjih strokovnih člankov ne berem vedno. Več prostora bi bilo lahko namenjenega razvedrilu v tekstu ali fotografiji.

CVETKA, delavka na avtoco-nerju:

Ko je časopis izšel, sem imela dopust. Ker je izvodov zmanjkalo, sem ga prebrala

bolj pozno, kakor navadno. Kadar imam v službi malo časa, ga vzamem domov in ga preberem. Najbolj se mi zdijo zanimivi teksti, v katerih zvem kaj novega o DO.

OSTALI ODGOVORI DELAVCEV BARVARNE (povzete)

— pregledajo predvsem dobre slike,

— križanka naj bi bila čez celo stran,

— pogrešamo stik z ljudmi iz proizvodnje, predstavitev inovatorjev, predstavitev služnih ljudi,

— predstavitev „seznanjanje“ s problematiko proizvodnje, splošno disciplino,

— strokovna literatura naj bi bila bolj jasno obrazložena (moti nas prepis iz skript),

a — so mnenja, da alkoholike ni potrebno obravnavati,

— zgodbe v nadaljevanjih,

— berejo Dolenjski list,

— skratka časopisa ne berejo

— pogrešamo drobne splošne informacije (izleti, informacije o poletnem taboru),

— več prostora za članke mladincev.

ODGOVORI DELAVCEV IZ DSSS

— Glasilu preberemo delno. Najbolj nas zanimajo poslovni rezultati proizvodnje, moda (samo ne taka, kot jo objavljajo v našem časopi-

ČLOVEK V SILI

Kaj bi bilo, če bi nas nekaj nenadoma iztrgalo iz okolja, v katerem živimo, in bi ostali brez vsega? Žal, takšno vprašanje ni samo teoretično in gotovo je nanj pomislil že vsak, ko je zvedel za hude tragedije ob naravnih katastrofah ali med vojno. Dandanes je možnosti za kaj takšnega več kot kdaj koli poprej, saj nas lahko spravi v takšen položaj ne le naravno dogajanje, ampak tudi človek sam. Ni nujno, da si pri tem zamislimo življenje Robinzona, saj je tudi v moderni dobi nič koliko možnosti, da se znajdemo v položaju, ko lahko ostanemo brez nekaterih važnih potrebščin ali pa celo brez vsega. Kdor se prekucne s čolnom in se s plavanjem reši na obalo, za nekaj časa ostane brez potrebnih stvari. Če nas potres preseneti med spanjem, je majhna verjetnost, da bomo imeli kaj več kot pižamo, v kateri smo spali. Pri evakuacijah ali pri množičnem begu bomo imeli s seboj le malo tistega, kar vsak dan uporabljamo. Tudi v zbirnih, begunskih in drugih taboriščih je človek dostikrat v položaju, da mora ohranjati življenje s kar najbolj preprostimi sredstvi. Poplava, požar ali visok sneg nas lahko odrežejo od drugih ljudi, nesreča v gorah ali pri smučanju pa nas čisto pripravi do tega, da se mo-

ramo zagrizeno boriti za obstanek. Vse to so nenormalni položaji.

ČLOVEK V UMETNEM OKOLJU

Moderni človek si je ustvaril določeno okolje, v katerem se počuti udobno, in to okolje tudi stalno vzdržuje. Čim bolj pa so komplicirana sredstva, s katerimi to okolje vzdržujemo, tem bolj nemočni smo, kadar katero izmed njih odpove. Čim hitrejši je razvoj civilizacije, tem manjša je naša odvisnost od narave, zato pa smo vedno bolj odvisni od raznih umetnih naprav, priprav in stvari. Ker pa so te vedno bolj zapletene, je posameznik vedno manj sposoben sam te stvari popravljati in vzdrževati, navezan je na sočloveka, ki to zna, ki ima primerno orodje in rezervne dele.

Če se nam pokvari radio ali televizor, smo že slabe volje. Še slabše volje smo, če se nam pokvari avto, čeprav se z njim vozimo le na nedeljske izlete. Kadar pa v hudi zimi odpove centralna kurjava ali zmanjka elektrike, lahko postane položaj resen. Kadar gre za tako važne dobrine, si bo seveda vsakdo na vse kriplje prizadeval, da bi nadomestil stvari, ki več ne delujejo. Vzpostavljane nujno potrebnih funkcij pa je tudi poglobljena skrb človeka, ki se znajde v nenormalnem okolju.

su). Strokovnih člankov je dovolj, samo preveč so napisani strokovno in marsiktere teh člankov ne razumemo.

Premalo je objavljenega o raznih ukrepih, ki so sprejeti v tovarni. Pogrešamo več kritičnih člankov, ki se nanašajo na življenje in delo v tovarni. Teh člankov pa je verjetno zato malo, ker se vsak boji posledic. Nikoli nismo zasledili v časopisu prijav, ki pridejo na delavsko kontrolo, kakšne so in kako to rešujejo.

Motijo nas članki za tiste, ki odhajajo v pokoj, ker so napisani tako, da se takoj vidi, ali gre za delavca ali za kakšno pomembno osebo. Za glasilo ne pišemo zato, ker bi verjetno preveč kritično napisali in tudi smisla imamo premalo. Obseg glasila se je v zadnjem času povečal. Kljub vsem tem kritikam pa dajemo priznanje izdajateljskemu odboru, ker se člani poleg svojega rednega dela ukvarjajo še z glasilom, za kar je potrebno dosti časa in dobre volje.

— Časopis preberemo skoraj v celoti, saj v njem zasledimo veliko zanimivih člankov:

- poslovanje podjetja,
- predstavitev posameznih oddelkov in njihovo delo,
- življenje in delo otrok v vrtni,
- moda itd.

Negativne kritike o časopisu pravzaprav nimamo, lahko le pohvalimo uredniški odbor, da kljub svojemu rednemu delu pripravlja glasilo v tako pestri obliki. Morda bi bila moda, ki nam jo predstavljajo

malo manj strokovna — vrhunska — in bolj uporabna — vsakdanja. Prav tako bi v časopisu bilo lahko več poročil o delu različnih komisij. V časopisu pa ni zaslediti sodelovanja delavcev iz neposredne proizvodnje. Predlagamo, da bi se uvedla nova rubrika v obliki ankete morda pod naslovom „Kje pa vas čevlji žuli?“ V njej naj bi delavci posameznih obratov, oddelkov, povedali o svojih težavah in problemih pri svojem delu.

Mislamo, da bi križanko na zadnji strani lahko spremenili

Kadar ima otrok težave pri govoru

V današnjem svetu je govor na večšina izrednega pomena. Govorne sposobnosti so temelj za učenje in za umsko delo. Govor je osnovno orodje sodobnega človeka za sporazumevanje, za iskanje skupnih rešitev, za reševanje stisk in sporov.

Prava beseda, izrečena na pravem mestu in ob pravem času, je največji prispevek posameznika pri reševanju skupinskih nalog. Vendar tudi na področju govora prihaja do težav, motenj, ki se kažejo že v zgodnjem otroštvu. Z dobro strokovno pomočjo in strpnostjo domačih se s časom te težave odpravijo ali vsaj omilijo.

ali pa celo nadomestili s kakšnim drugačnim zanimivim prispevkom (pregovori, aforizmi, karikature s perečo problematiko).

— Morali bi pisati več o problemih, ki jih imamo, saj je Novoteks tehnološko in prostorsko slabo organiziran.

— Objavili bi lahko listo osebnih dohodkov in zapišnike kolegijskih.

— Objaviti bi bilo treba predvideni uspeh za Novoteks za leto 1984.

— Objaviti tudi več notranjih in zunanjih kulturnih utrinkov.

PRIMER: Bojan v šoli ne govori.

Šestletni Bojan se v mali šoli ni pogovarjal niti z vzgojiteljico niti z otroki. Malo šolo je obiskoval drugič. Imel je isto tovarišico, tudi nekatere otroke je poznal iz prejšnjega leta, pa kljub temu ni navezal stikov z nikomer. Takšen je bil tudi prejšnje leto. Ima starejšega brata in sestro; živijo na precej oddaljeni kmetiji, stikov z ljudmi imajo bolj malo.

Tudi oče in sestra sta imela v tej starosti podobne, vendar ne tako izrazite težave. Oče je še vedno bolj redkobeseden.

Večino stvari za družino ureja mati, ki pa je dokaj zgovorna in neposredna. Dečkov razvoj je potekal normalno, tudi govoriti je začel pravočasno.

Doma je zelo zgovoren, pogovarja se z vsemi. Drugače pa govori le z nekaterimi sosedi.

Psiholog odgovarja:

V svetovalni center ga je poslala šola na pobudo vzgojiteljice iz male šole. Deček je v mali šoli sicer sodeloval pri vsem, le govoril ni, zato je vzgojiteljico skrbelo, kako bo deček napredoval v šoli. Bojan se je do psihologinje in drugih strokovnjakov v naši ustanovi obnašal tako kot do drugih tujih ljudi. Vendar je psiholog stik z njim zastavil drugače; med njima se je oblikoval svojevrsten način sporazumevanja, ki je manjšal otrokovo stisko. Psiholog je vprašanja zastavljal tako, da je Bojan nanja lahko odgovarjal s prikimavanjem in odkimavanjem.

Veliko je risal in se igral družabne igre. Na osnovi testov, ki ne zahtevajo govora, je psiholog ugotovil, da so dečkove umske sposobnosti dobre. Tudi dobro sliši. Na srečo je bila mati do dečkove motnje zelo strpna. Ni pa je tudi pretirano skrbelo. Težje pa je bilo z vzgojiteljico in kasneje v 1. razredu z otrokovo učiteljico. Na vse načine sta se trudili, da bi Bojan spregovoril.

Šoli so priporočali naj poišče, nagraduje in spodbuja vse druge načine odzivov in dosežke na drugih področjih, ne pa le govorjenju, ki dečka spravlja še v večjo težavo. Dečka je tovarišica tudi ocenila na osnovi pismenih izdelkov. Deček je v prvem razredu začel govoriti s sošolci najprej z enim, postopoma pa še z ostalimi. Z učiteljico in ostalimi odraslimi je spregovoril šele v drugem razredu. (primer iz revije „Naša žena“)

Človek bi ne bil to, kar je, če se ne bi učil iz izkušenj. Cim večkrat se mu zdi enaka neprijetnost, tem bolj izdelana bo njegova reakcija oziroma obramba. Če večkrat ugasne luč, bomo gotovo imeli pripravljeno svečo ali petrolejko. Izkušeni planinec bo imel v nahrbtniku rezervno perilo, tabornik rezervno vrh, kolesar pribor za popraviljanje. Nenormalni položaji pa so redki in zato nanje nismo pripravljene. To pa je tudi vzrok, da ljudje na takšen izziv slabo in praviloma nepravilno reagirajo. Zgodba o ženi, ki je iz goreče hiše odnesla samo staro pokvarjeno uro, ni pa se spomnila na denar in dokumente, je ilustracija ravnanja, ki v takšnih primerih ni izjemno, ampak prav pogosto.

NAŠ ODZIV NA NENORMALNO SITUACIJO

Seveda so ljudje, ki so izurjeni za nenormalne razmere, a to so v glavnem le tisti, ki jim je to poklic: vojaki, miličniki, gasilci, reševalci in podobni. Častnika ali zdravnika ne sme presenetiti poziv sredi noči, za večino ljudi pa je to tako redko, da temu navadno tudi psihično niso kos. Ker pa je od našega ravnanja v usodnih obdobjih lahko odvisno tudi naše življenje in življenje soljudi, se moramo naučiti pravičnega ravnanja. Dostikrat namreč povzroči večjo škodo nepravilna reakcija kot pa nevarnost sama. Tako na primer

ljudje skačejo iz goreče hiše več nadstropij globoko, čeprav so še možnosti za rešitev po stopnišču ali po požarnih lestvah, v paničnem strahu zabašejo izhode iz dvorane in pomendrajjo otroke, prevrnejo nestabilen čoln itd. V podobnih razmerah moramo računati z dejavnikom, ki ga v vsakdanjem življenju ne poznamo. To je brazglavi strah ali panika. Pogosto pride v takšnih primerih do zagatnega položaja, kajti le redko se najde človek, ki je zmožen umiriti od strahu podivjano množico.

Seveda so strokovnjaki tudi za takšne primere postavili neka pravila ravnanja, vendar jih ljudje bodisi ne poznajo ali pa jim strah onemogoči ustrezno presojo in ravnanje. Pravila za alarm poudarjajo, da je treba ostati miren in se hitro odpraviti proti zaklonišču. Treba je hitro hoditi, ne pa teči. Pomagati je treba otrokom, ženskam, invalidom, starim in slabotnim. Treba se je ravnati po navodilih tistih, ki skrbijo za red.

V praksi to včasih funkcioniira, včasih pa ne. Najhuje je, kadar pride nevarnost prvič nad nas. Takrat je dostikrat vse narobe. Pri bombardiranju med zadnjo vojno je bilo med ljudmi ob prvih napadih veliko panike, v dolgih letih vojne pa so se naučili v redu umikati se v zaklonišča.

(Nadaljevanje prihodnjič)

UPORABNI NASVETI, RECEPTI, DOMISLICE...

.....ZA VSE GOSPODINJE!

V današnjem glasilu začenjamo z novo rubriko **nasvetov, preizkušenih receptov** in **raznih praktičnih domislic** za vse gospodinje.

Pozivamo vas, da obogatite tudi ve novo rubriko s svojimi izkušnjami iz kuhinjskega in gospodinjskega sveta!

Svoje prispevke oddajte pismeno ali ustno v kadroviski oddetek do desetega v mesecu. Zglasite se pri uredniku glasila.

PRALNI STROJ

— **apnenec** se nabira v pralnem stroju, če peremo stalno v „trdi vodi“. Znebiti se ga tako, da pralnemu sredstvu dodamo žlico sode bikarbone

— **vodo mehčamo** za pranje tako, da v vodo za pranje dodamo pest kuhinjske soli skupaj z detergentom. Sol preprečuje nabiranje kamna v stroju

— **letno čiščenje pralnega stroja** — v prazen pralni stroj vlijete 1 liter belega alkoholnega kisa ter malo vroče vode in vključite program za izpiranje — na ta način bo pralni stroj zagotovo čist in bo deloval dlje časa

— **beljenje perila** v pralnem stroju lahko izvedemo tudi brez kemikalij — v platneno vrečko zavežemo nekaj jajčnih lupin in jih peremo skupaj s perilom

— **namesto mehčalca** za perilo dodajte v zadnjo vodo za izpiranje nekaj žlic belega alkoholnega kisa.

MADEŽI (in kako se jih znebimo)

— **rja** — madeži bodo izginili, če odrežete tenko razino limone in jo ovijete z bombažno krpico, to položite točno na madež in z vročim likalnikom prelikate — postopek ponovite večkrat

— lahko pa madeže odstranite tako, da tkanino posujete s soljo in pokopate z limoninim sokom, pustite stati uro ali dve, skrtčite in operete

— **črnilo** — sintetiko namočite v milnico in madeže zdrgnete s pralnim milom

— volnena oblačila namočite za dve uri v mleko — za svilo pa uporabte malo soli in limoninega soka ter operite v mlačni vodi

— z volnenih oblačil odstranimo črnilo tudi z glicerinom — madež premažemo premažemo z glicerinom in nato operemo v mlačni vodi in blagem detergentu

— **sladoled** — preden tkanino operete, zdrgnite madež s koščkom ledu

— **žvečilna guma** — prilepljeno na oblačila odstranimo tako, da oblačilo damo za dve uri v zmrzovalnik, žvečilni gumi boste tako zlahka odstranili; če pa je oblačilo preveliko za v zmrzovalnik, polagamo ledene kocke na žvečilni gumi, da ta zamrzne

— **rdeči vinski madeži** — očistiti jih moramo takoj, posujemo jih s soljo, pustimo nekaj minut in nato operemo

— **črni vinski madeži** — takoj zmočimo z naravnim alkoholom (slivovka) in pustimo, da se posuši

— **sadni madeži** — večino teh madežev čistimo s soljo in limoninim sokom. Pripravljeno zmes pustimo za nekaj časa na madežih, potem jih operemo na običajen način

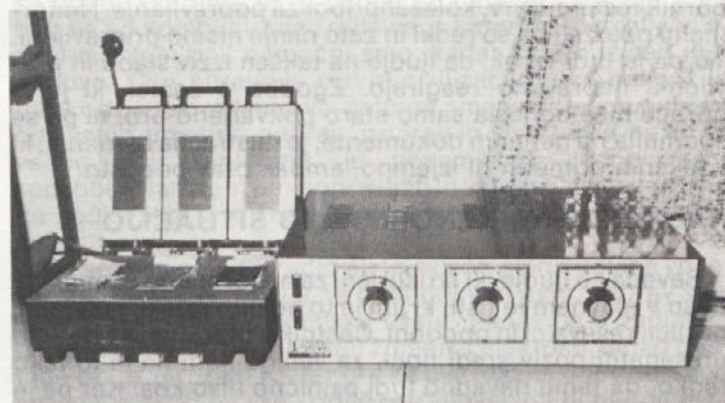
RAZREŠIMO SKUPAJ....

Vsaka gospodinja gotovo pozna nadležno peno, ki trdovratno sili čez rob posode, ko „cvremo“ meso. Zagotovo katera od vas pozna učinkovito „zdravilo“ proti tej nadlogi!?

Pričakujemo vaše odgovore in seveda tudi nova vprašanja, ki jih bomo reševali skupaj.

KONDITIONIRNI APARAT za določanje vlage vlaken (v ozadju Xenon — aparat)

FIXOTEST — za ugotavljanje sublimacijskih barvnih obstojnosti pri temperaturah od 180°C do 210°C.

Danilo Kovačič se je rodil 5. julija 1921 v Mariboru. Po končani nižji srednji šoli se je zaposlil v tekstilni tovarni „Doctor in drug“ v Mariboru. Zaradi udeležbe v veliki generalni stavki delavcev tekstilne industrije Slovenije je bil leta 1936 izključen iz tovarne. Še isto leto se je ponovno zaposlil v tekstilni

tovarni „Jopis Hutter in drug“ kot praktikant. Po končani obvezni delovni praksi je nadaljeval izobraževanje na srednji tekstilni šoli v Kranju in se kot mladi tehnik zaposlil v tovarni „Josip Hutter in drug“ v obratu hlačevina.

Po osvoboditvi naše dežele se je vrnil v rodni Maribor in v tekstilno stroko. Zaposlil se je v sedanji tekstilni tovarni MTT na montaži tkalnice svile. Že po treh mesecih dela je bil po nalogu Generalne direkcije tekstilne industrije Jugoslavije v Beogradu premeščen v tekstilno tovarno Prebold. Po nekajletnem delu je bil z ponovnim dekretom premeščen v tekstilno industrijo Oroteks v Oroslovju, po združitvi v ZVIT — Zagorska industrija vunenih tkanin Zabok pa je delal v Zaboku.

Leta 1956 je na lastno željo prišel z družino v Novo mesto in se zaposlil v Novoteksu. Tovarna je tiste čase nujno potrebovala strokovni kader, saj vemo, da ga ni bilo in Danilo je bil med prvimi tekstilnimi tehniki, ki so s svojimi bogatimi izkušnjami pripomogli pri razvoju in uveljavitvi našega Novoteksa. Prevzel je delovno mesto obratovodje tkalnice in bil nekaj let pozneje zaradi svojih organizacijskih sposobnosti nameščen kot vodja izobraže-

valnega centra, vodja vojaškega plana, vodja kadrovskega oddelka in na zadnje kot poslovni sekretar.

Že pri prihodu v Novo mesto in v naše podjetje se je aktivno vključil v delo mnogih družbenopolitičnih organizacij pri nas in v širši družbeni skupnosti. S svojimi bogatimi izkušnjami in prirojenimi organizacijskimi sposobnostmi je nesebično pomagal, svetoval in vodil. Tako je bil eden izmed ustanoviteljev našega DITT — Društva inženierov in tehnikov in njegov prvi predsednik, bil je ustanovitelj krvodajalske sekcije RK, aktiven delavec in večkratni predsednik telovadnega društva Partizan, gasilskega in planinskega društva, vsestranski svetovalec in mentor mladinski organizaciji, zelo uspešen glavni in odgovorni urednik našega glasila in v prvi vrsti predvsem nezamenljiv v trenutkih predstavitev naše delovne organizacije navzven.

Prav zaradi njegove aktivnosti, vitalnosti in dobrega zdravja smo prepričani, da mu bodo dnevi upokojitve prijetno potekali in mi mu to od srca želimo.

SODELAVCI IN DITT
Novoteks

Umrla je Jožica Vidmar

V petek zjutraj nam je zatrepetalo srce, ko smo zvedeli, da nam je tragično preminula naša mlada sodelavka, komaj sedemnajstletna Jožica Vidmar iz Luže pri Dobrniču.

Ko se je pred sedemnajstimi leti Jožica rodila, še nihče ni vedel, da bo njeno življenje tako kratko. Po končani osnovni šoli je Jožica takoj iskala zaposlitev, ki jo je dobila v Ljubljani. Vendar je njeno srce hrepenelo, da bi bila čimbližje domačemu kraju in staršem, zato je iskala zaposlitev v Novem mestu. Želja se ji je uresničila in zaposlila se je v Novoteksu — v enoti predilnice.

Ko je še ne pred letom dni prišla med nas, smo takoj opazili, da bo iz nje zrasla vestna in pridna delavka. Pridobila si je veliko prijateljev in prijateljic med sodelavci, saj smo jo imeli radi ne samo mlajši, ampak tudi starejši delavci.

Bila je polna načrtov, kot vsak mlad človek, ki si načrtuje svoje bodoče življenje. Njena največja želja je bila, da bi takoj z dopolnjenimi osemnajstimi leti starosti naredila voziški izpit. Vendar je njeno mlado življenje ugasnilo in njeni načrti se ne bodo nikoli uresničili.

Slovo od Jožice je bilo težko. Na zadnjo pot smo jo pospremili sodelavci, sorodniki, sovaščani in sokrajani. Bilo nas je veliko. Ni bilo očesa iz katerega ne bi tekle solze, ni bilo srca, katero ne bi trepetalo.

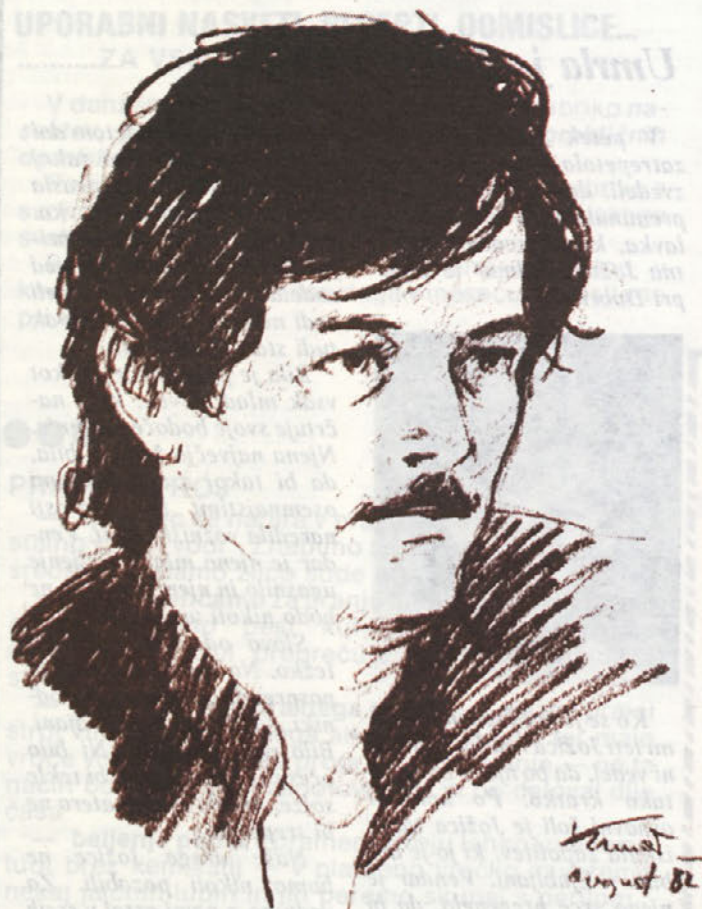
Naše drage Jožice ne bomo nikoli pozabili. Za vedo bo z nami ostal v srcih njen smeh, njena vedrina, njena zagnanost za delo ter njen nasmejan pogled na življenje. V naših srcih bo ostala nepozabljena.

SODELAVCI

SUŠILNIKI — po „mokri“ analizi je treba vzorce vsakič posušiti.

Otvoritev likovne razstave

Kotar Jože iz Novega mesta se bo s svojo 17. samostojno likovno razstavo že četrtoč predstavil v naši delovni organizaciji. Avtor, ki je sodeloval na nekdanji zelo priljubljenih slikarskih kolonijah v Novoteksu, se bo tokrat s svojimi deli predstavil v novih prostorih naše menze.

Otvoritev likovne razstave, ki bo popestrena s krajšim kulturnim programom, bo v počastitev 34. obletnice dneva samoupravljanja v Novoteksu, 30. avgusta 1984.

Vabljeni!

KADROVSKE NOVICE

V času od 1. 7. 1984 do 31. 7. 1984 so se v naši delovni organizaciji zaposlili naslednji delavci:

TOZD TKANINA:

DE PREDILNICA: Božič Marija, Rajk Stanka, Cesar Andrej, Šašek Mateja, Jerina Slavko, Hrka Radan, Vintar Jožica.

DE PRIPRAVA: Bukovec Mojca, Perko Jože.

DE TKALNICA: Lužar Tanja, Markelj Jožica.

DE OPLEMENITILNICA: Gazvoda Nada, Cimermančič Jožica, Perko Slavica, Sijarič Raif, Šimc Vinko.

IVS: Črnič Slavko, Medved Ivan, Blatnik Tomaž (pripravniki).

TOZD KONFEKCIJA:

Bregant Jožica, Slapničar Tatjana (pripravniki).

TOZD TRGOVINA:

Mayrič Franci, Kostonjevec Mira, Žura Marija, Junc Brigita, Šenica Tatjana, Popovič Jasna (pripravniki).

DSSS:

Junc Marta, Klobučar Danica, Pene Alojzija, Špehar Vesna (pripravnice).

Vsem novozaposlenim delavcem želimo mnogo delovnih uspehov pri opravljanju del in nalog na katerega so razporejeni.

V istem času so našo delovno organizacijo zapustili naslednji delavci:

TOZD TKANINA:

DE PREDILNICA: Martinjak Irena, Strmec Helena, Nič Milena, Vidmar Jožica (umrla), Stazinski Ana, Šašek Mateja.

DE TKALNICA: Peterlin Gorica, Deželan Nada — invalidsko upokojena.

DE OPLEMENITILNICA: Irt Albina — upokojena.

IVS: Dragman Jože — upokojen.

TOZD KONFEKCIJA:

Šprajcar Drago, Blatnik Angela — oba invalidsko upokojena.

DSSS:

Špoljar Majda, Muc Romana, Kalin Silvester — upokojen.

KADROVSKI ODDELEK

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

Sodelujte v
glasilu svoje
delovne
organizacije!

Zahvala

Delavcem investicijsko vzdrževalne službe se najtopleje zahvaljujem za pozornost, ki so mi jo izkazali ob mojem odhodu v pokoj.

JOŽE DRAGMAN

GLASILO TEKSTILNE TOVARNE NOVO MESTO
NOVOTEKS

NOVOTEKS je glasilo tekstilne tovarne Novo mesto. Izhaja vsako zadnjo sredo v mesecu v nakladi 2000 izvodov. Glasilo ureja izdajateljski svet: Hinko Šintler (predsednik), Brane Frankovič (glavni in odgovorni urednik), Jana Jovič, Mojca Peroci, Katica Zuanovič, Brane Drganc, Alojz Štrbenc, Bojan Luzar, Jože Starešinič in Rudi Vlašič. Uredništvo: NOVOTEKS, Novo mesto, Foersterjeva 10 — Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD GRAFIKA; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.